

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 40 (2483) 1997 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 30

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA — \$1

Vilniaus dieną minint

Lietuvių tautos istorija išmarginta priešybėmis: šalia laimėjimų – skaudūs smūgiai; šalia didvyrių ir žymūnų – skurdus baudžiauninkas; šalia didingos praeities miglotas rytojus.

LIETUVOS nepriklausomybės kovų eigoje 1919-1920 m. daugelį garbingų laimėjimų uždengė netikėtas pralaimėjimo šešėlis – sostinės Vilniaus praradimas. Kaip visa tai įvyko, daug sykių rašyta, sakta. Spalio 9 – toji Lietuvos istorijon įrašyta gedulo raidėmis. Ši data susmigo į laisvę išsikovojuusių lietuvių širdis skaudžiomis strėlėmis. Nuo vaiko iki seniausio savo tėvynę mylinčio žmogaus ta 1920-tųjų metų želigovskinė klasta per 22-jus nepriklausomo gyvenimo metus peraugo į stiprų nepasitikėjimą lenku, nesilaikančiu žodžio, laužančiu sutartis, aukojančiu tiesą savo imperinių užmojų tikslams. Nepasitikėjimą, netgi ir atvirą neapykantą, didino dar ir Vilniaus krašto lietuvių persekiojimas, kurio ypač vilniečiai negali pamiršti ir apie tai ramiau kalbėti. Tai suprantama. Tačiau nuo to nelemto Vilniaus krašto atplėšimo praėjo jau 77 metai. Per tą laiką daug kas pasikeitė. Ir Lietuvoje, ir Lenkijoje užaugo nauji žmonės. Dauguma jų patyrė rusiškai komunistinio režimo spaudimą, pareikalavusią daug aukų ir privertusią pergrupuoti vertybes. Šiandien, kai abu kraštai atgavę laisvę žvelgia ateitin, istorinių įvykių nuoskaudos ir širdgėlos jau nebe taip giliai rėžiančios, ir pikti jausmų atolipiai nebe tokie garsūs. Dėl patirtos skriaudos ir neteisybės negi turėtume visiems laikams suakmenėti, pavirsti praeities žmonėmis, kai reikia kurti ateitį šalia tų pačių kaimynų?

ŠIANDIENINĖ problema – nebe Vilniaus ar jo krašto priklausomybė, nebe teritorija. Vilnius bei jo kraštas (nors ir ne visas) jau Lietuvos pusėje ir kaip toks pripažintas kitų valstybių, įskaitant ir Lenkiją. Tuo būdu teritorinio klausimo nebėra, ir greičiausiai jis niekada ir nebeiškilis. Šiandien susiduriama su kitais rūpesčiais, būtent pirmiausia su to krašto lietuvių bei lenkų reikiomis. Partitis rodo, kad kaimynų teritorinės pretenzijos prasideda su mažumų klausimo vienokiu ar kitokiu išsprendimu. Lenkai savo istorinių žemių, ilgai vokiečių valdytų, klausimą sprendžia bendru valstybiniu būdu, nedarydami jokių išimčių buvusioms vokiškos sritims. Kai kurių požiūriu – tai drastiška ir kietą, net imperialistišką. Kaip ten bebūtų, kyla klausimas, ar lietuviai savame Vilniaus krašte įstengtų nors panašiai elgtis? Tuo tarpu atrodo, kad apie tai net vengiamo garsiau kalbėti. Jau vien rimta užuomina apie valstybinės kalbos privalomumą sukėlė išgastį, kad nesupykdytume kaimyno, su kuriuo imta glaudžiau ir draugiškiau bendrauti. Baimė „neišsišokti“ greičiausiai grindžiama savęs kuklinimu ir įsikalimu, kad esame maži. Tačiau kokia iš to nauda? Kas būtų atsikėlę su Lietuva, jei 1990-1991-aisiais būtume pritarę drašos? Širvintų-Giedraičių kautynės ir jų laimėjimas – taipgi tik drašų vyrų nuopelnas. Iš tikrųjų maži yra tie, kurie bijo. Žinoma, santykių diplomatija su kitais kraštais, ypač kaimyniniais, reikalauja lankstumo. Tačiau krašto vadovai turi jausti istorinę atsakomybę, pagrįstą aiškia tautos ateities vizija. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Susirinko parlamentas

36-ojo Kanados parlamento pirmoji sesija prasidėjo rugsėjo 23 tradicine „prakalba nuo sosto“. Antrą terminą laimėjusieji liberalai per ją pažėrė visą glėbį naujų pažadų (nėsigilindami per daug į detales), kuriuos tuojau sesijai pasibaigus ėmėsi kritikuoti kitų keturių partijų atstovai. Vienas svarbesnių pažadų buvo federacinio biudžeto subalansavimas per sekančius dvejus metus. Pinigų likutis tada bus panaudotas piliečių gerovei, mokesčių bei iki šiol metų eigoje sukaupto biudžeto deficito, siekiančio 600 milijonų, mažinimui. Federacinė valdžia koordinuos bendras pastangas su provincijų premjerais Kvebeką pripažinti „ypatingą bendruomenę“, kad Kanados vienybė būtų išlaikyta; daugiau pinigų bus skiriama nusikaltimų apsaugai, indėnų jaunimo programoms, vaikų gerovei, jaunųjų įdarbinimui, šiek tiek mokslui ir menui – žodžiu, plačiau atsivers valdžios iždai.

Paskirti keturi nauji senatoriai nusvers Kanados senatą liberalų naudai su 52 prieš 48 konservatorių ir 3 nepartinis. Viena iš naujų senatorių yra katalikė vienuolė, ištikima liberalė iš Nova Skotijos, kuri džiaugėsi, kad naujose pareigose galės

efektingiau padėti savo globojamiems beturčiams.

Beveik 600,000 Ontario darbo unių narių, grąsinusių streikuoti, tapo netikėtai aprašyti. Mat Ontario valdžia, norėdama greitai ir sklandžiai įvykdyti savo planuojamas reformas, pateikė naujo įstatymo projektą, „Bill 136“, kuris laikinai uždraustų streikus tam tikroms darbo unių grupėms. Tas sukėlė visos Ontario darbininkų federacijos rūstį. Kritišku momentu darbo ministrė Elisabeth Witmer pasiūlė įstatymo pakeitimą, kuriais būtų leista darbininkams streikuoti ir darbininkų unių atstovai galėtų prižiūrėti, kad darbininkų vyresniškumo teisės nebūtų pažeistos uždarant liginines, sujungiant įvairius administracinius vienetų ar vykdančių kitas reformas. Vėliau švietimo ministris John Snobelen tokį patį pakeitimą pasiūlė Ontario mokytojams. Unijos vis dar nepatenkintos, kad premjeras ir darbo ministrė neišaiškino įstatymo pakeitimų detalių, o mokytojams nepatinka, kad švietimo ministerija perima mokyklų biudžeto tvarkymą (net žada jį smarkiai apkarpyti), klasių dydžio nustatymą ir ketina prailginti mokslo metus. Atrodo, kad darbininkų

Druskininkų Švč. Mergelės Marijos šventovė. Ši sritis, kaip Vilniaus krašto dalis, buvo Lenkijos okupuota 1920 m. Gražinta Lietuvai 1939 m. Nuotrauka iš leidinio „Bažnyčia Lietuvoje“

Klausimai Lietuvos prezidentui

Plačiai nuaidėjęs vokiečių žurnalisto pokalbis su prezidentu Algirdu Brazausku

Plačiai skaitomas Vokietijos laikraštis „Der Spiegel“ 1997 m. 38 nr. išspausdino savo bendradarbio pokalbį su Lietuvos prezidentu A. Brazausku. Jo tekstą atsiuntė „TŽ“ Le. Kro.

Į pirmąjį klausimą, kodėl prezidentų konferencijoje Vilniuje nedalyvavo Rusijos prezidentas B. Jelcinas, Lietuvos prezidentas atskė:

– Sunku pasakyti. Aš jį kviečiau raštu, oficialiai. Jis atsakė esąs per daug užimtas ir atsiuntė savo premjerą Černomyrdin'ą.

Pastarasis, anot korespondento, kategoriškai pareiškė, kad Baltijos valstybės negali priklausyti jokiai vakariečių blokui, jei nori Maskvos palankumo, Rytų Europos saugumo bei pastovumo. Ar tai grąsinimas? Prezidentas:

– Aš tai vertinu kaip Rusijos pareiškimą, kad ji neturi jokių teritorinių pretenzijų Baltijos valstybėms.

– Bet jos negali būti ŠAS (NATO) narėmis, – klausė korespondentas.

– Sena mūsų nuostata yra ši: narystė ŠAS mes suprantame kaip pastovumo garantiją ne tik Baltijos valstybėms, bet ir Europai, – aiškino prez. A. Brazauskas.

– Černomyrdin'as Vilniuje pakartojo Rusijos siūlomą savo „saugumo garantiją“. Ar ir tai nėra grąsinimas?

– Ar ta „saugumo garantija“ rašoma kabutėse, ar be kabučių, Rusija klausia: „Kokio

unijos dar ilgai nenurims, nes jos mano, jog Ontario konservatorių valdžia nori apkarpyti jų teises ir įtaką.

Gamtosaugos reikalais federacinė Kanados valdžia turi teisę įsikišti į provincijų daromus gamtos pažeidimus. Taip nutarė Kanados vyriausios tri-

saugumo norite ir ko bijote?”

Mes norime bendros saugumo sistemos, kurion tam tikru būdu būtų įjungta ir Rusija, taigi ne dalinės sistemos. ŠAS yra veiksmingiausia saugumo sistema Europoje ir dėl to mes norime jį įsijungti.

– Ar nebijote, kad tas garantas gali savaip suprasti garantiją ir neva saugumo sumetimais užimti Lietuvą?

– Tai nebėra realu.

– Kai Maskvoje komunistas Žiuganov'as ir šovinizistas Žirinovskis drauge žygiuoja...

– Žiuganov'as ir Žirinovskis yra praeities žmonės. Rusijos demokratėjimas yra taip toli pažengęs, kad Jūsų minėtos baimės neturiu.

– Rusijos garantijos Baltijos valstybės nenori, o ŠAS narystės nepasieksite. Turite pasitenkinti jokiai blokui nepriklausomų šalių būkle.

– Rusija tvirtina nieko nepulsianti ir dėl to šiuo atveju nėra problemos. Mes tai vertiname kaip pozityvų mostą.

– Bet Vakarų dėsimo taktiką vertinate kaip mažiau pozityvią.

– Vakaruose vyksta procesas, kuris nėra pasibaigęs. Esu tikras, kad vieną dieną mes būsim ŠAS narės.

– Ar nemanote, kad ŠAS valstybės per daug bijo pažeisti Maskvos jausmus ir ar suprantate vakariečių požiūrį?

– Žodis „baimė“ man rodo šiuo atveju yra per stiprus. Čia veikia – politinis ėjimas. Nėglima šio reikalo per daug forsuoti, nes, pagal fizikos dėsnį, veiksmas sukelia atveiksmy.

– Aukštieji ŠAS pareigūnai ne kartą yra pareiškę, kad šios sąjungos durys esančios atviros visiems norintiems jį įsijungti. Betgi iš tikrųjų tai niekad nepasi-

tvirtino. Tai rodo ir atsakymąs priimti Baltijos valstybes. Argi tai ne veidmainystė?

– Mes ne vieni norime jį įsijungti – to nori vienuolika valstybių. Trys pirmosios jau pakviestos įsijungti. Tų trijų priėmimas atveria ir mums viltingą perspektyvą.

– Jūsų užsienio reikalų ministeris Saudargas yra pareiškęs: „Mes norime įžengti į ŠAS per Lenkiją“. Ar Lenkija suinteresuota paruošti Lietuvai kelią į ŠAS?

– Lenkija remia mūsų norą įstoti į ŠAS ir Europos sąjungą. Negalima užmiršti, kad Lenkija ir sovietmečiu buvo savarankiška, nors ir socialistinė valstybė. O mūsų Maskva inkorporavo kaip sovietinę respubliką 50-čiai metų. Dėl to atsistatymo procesas mums yra daug sunkesnis.

– Ar toks žymus Lietuvos ir Lenkijos suartėjimas nesukelia Jūsų kaimynuose – Gudijoje, Ukrainoje ir Latvijoje – tam tikrų praeities atsiminimų? Juk kadaise buvo lenkų-lietuvių didvalstybė tarp Baltijos ir Juodosios jūros.

– Tai siekia tolimą praeitį. Niekas dabar apie tai negalvoja. Aš sakyčiau – geriau derėtų Lietuvos-Lenkijos santykius vadinti ne „suartėjimu“, o „bendradarbiavimu“, kuris pastoviai reiškiasi daugelyje sričių.

– Kai kurie ekonominiai Lietuvos rodikliai yra geresni už Lenkijos. Argi tai teisinga priimti Lenkiją Europos sąjungon tarp pirmųjų kandidatų iš Rytų, o Lietuvą palikti nuošaliai, kaip ir ŠAS atveju?

– Mes norėtume, kad pasitarimai su visomis šios srities kandidatėmis būtų pradėti tuo pačiu laiku. Tuomet greitai paaiškėtų, kuri yra geresnė, kuri blogesnė, kuri verta pirmiau įsijungti, o kuri paskiau.

Savaitė Lietuvoje

Gamtosauga ar politika?

Būtingės plūduriuojanti uostą numatoma pastatyti Lietuvos pajūryje, vos du kilometrai nuo Latvijos sienos. Keliamos abejonės dėl šio įrenginio ekologinio pasekmių. Latviai aiškina, kad turi pagrindo iš Lietuvos reikalauti griežčiausiai laikytis aplinkos apsaugos normų. Esanti galimybė užteršti Latvijos pajūrį. Lietuviai betgi mano, kad latvių priešinimasis Būtingės statybai gali būti paremtas konkurencija Ventspilio uostui. „LR“ inf.

Gera kryptis

Lietuvos seime rugsėjo 8 d. susirinkę žemės ūkio specialistai ir Europos tarybos atstovai svarstė Lietuvos žemės ūkio persitvarkymo klausimus ir įvertino dabartinės struktūros lygį. Pastarasis palankiai įvertintas. Aptarta ir galima parama Lietuvos žemės ūkio plėtrai. Žemės ūkio ministeris Vyt. Knašys pareiškė, kad šis susitikimas galės turėti ir politinės reikšmės. Svečiai tarp kitko siūlė mažinti valstybės paramą, kad greičiau ūkiai konkurenciniu būdu išeitų į laisvąją rinką. ELTOS pranešimu, posėdis rugsėjo 9 d. buvo tęsiamas Rygoje. Lietuvai atstovavo žemės ūkio vadovai, seimo kaimo reikalų pirmininkas V. Lapė ir kt.

Naujas ambasadorius

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos informacijos ir spaudos skyriaus pranešimu, prezidentas A. Brazauskas naujuoju ambasadoriumi Vašingtoną paskyrė Stasį Sakalauską, buvusį užsienio reikalų ministerijos sekretorių, 1994-1997 m. dirbusį Lietuvos ambasados Vašingtone patarėju. Jis 1969 m. yra baigęs Kauno politechnikos institutą, techninius mokslus tęsęs Leningrade, 1992 m. stažavosi diplomatai kursuose Anglijoje. Yra vedęs, turi du sūnus.

Litas pastovus

ELTOS pranešimu (1997. IX.11), Lietuvos centrinio banko valdybos pirmininkas R. Šarkinas pareiškė, kad finansų politikos programa iki 1999 metų nebus keičiama, ir lito santykis su JAV doleriu lieka tas pats – keturi litai už vieną dolerį. Pirmininkas taipgi pažadėjo, kad užsienio valiutos paskolos, buvusios įstatymais suvaržytos, bus vėl leidžiamos. Nepasakyta tik – nuo kada.

Požeminės autoaiškštės

Vilniaus miesto centre ir visame senamiestyje numatoma statyti 12 požeminių autoaiškštų. Pirmoji atsirastų šalia Opeiros ir baletų teatro ir talpintų mažiausiai 200 automobilių. Praeitą vasarą tyrinėjamai parodė, kad per aštuonerius metus Vilniaus centro siaurose gatvėse pastatytų automobilių skaičius padvigubėjo.

Šiame numeryje

Vilniaus dieną minint

Šių dienų rūpestis – nebe teritorija, bet lietuvių

Klausimai Lietuvos prezidentui

Rusai vaidina nesuprantančius, kokio saugumo Lietuva nori?

Sušvito tikroji žmogaus didybė

Ne taip svarbu, kiek mes nuveikiame, bet svarbu – kiek mylime

Laisvės kovotojų žodis

Lietuvos didvyrių išlietas kraujas visada buvo šventas

Svarbu pralaužti abejingumo sieną

Mes privalome būti atsparesni už blogio kareivias

Praeitis, atkeliavusi dabartin

Kai šalyje bus daugiau darbštumo, Lietuva bus kita

„Prošvaistė šešėlyje“

Agnė Lukšytė romane Australijos gamta, žmonės, nuotyčiai...

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com
Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaiztūnienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20,
rėmėjo – \$50, garbės – \$60. Oro paštu į užjūrius – \$115. Amerikoj – JAV dol.
Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostata. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to:
"Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos vyskupų konferen-
cijos gen. sekretorių kun. Gintarą
Grušą rugsėjo 10 d. pakeitė vys-
kupas Jonas Boruta. Kun. G.
Grušas paaikšino, kad sekretoria-
to veikla buvo glaudžiai susijusi
su dideliais pokyčiais, vykusiais
Lietuvos Katalikų Bendrijoje. Dar-
bų apimtis dar labiau plečiasi.
Kyla nauji uždaviniai katechizaci-
jos, evangelizacijos, liturgijos at-
naujinimo bei visuomenės infor-
mavimo srityse. Kun. G. Grušas
teigiamai įvertino Religinio ben-
drijų įstatymą. Tačiau santykiuo-
se su valdžia dar yra nemažai
svarstytinų klausimų – turto graži-
nimas, švietimas, kunigų socialinė
drauda bei sveikatos apsauga. Bet
tai busi sutvarkyta atskiromis
valstybės ir Kat. Bendrijos sutar-
timis, tikisi kun. G. Grušas.

Juodojo kaspino diena rug-
pjūčio 23 Domeikavoje buvo pa-
minėta Kauno rajono savivaldy-
bės suorganizuotu renginiu "Lie-
tuvų katekizacijos šventė". Šios
apylinkės Salių kaime 1980 me-
tais Vytautas Andziulis ir jo
žmona Birutė įrengė po grindžių
spaustuvę septynių metrų gylyje
po žeme. Ji sovietų nesusekta vei-
kė iki nepriklausomybės atstaty-
mo, išspausdino apie 55000 mal-
daknygių, 32000 katekizmų. Kny-
gas platino jau miręs Juozas Ba-
cevičius. Domeikavičiai renginio
metu žiūrėjo apie šią spaustuvę
sukurtą filmą. Mišias koncelebra-
vo vysk. S. Tamkevičius ir Domei-
kavos klebonas kun. R. Skrinškas.
Arkivyskupas pamokslė priminė,
kad "atgavę nepriklausomybę ėmė-
me prarasti sąžinės laisvę" ir gy-
venti pagal Dievo nurodymą pa-
vyzdį. Po Mišių dalyviai nuėjo iki
Salių kalno, kur buvo V. ir B. An-
dziulių sodyba ir įrengta slaptoji
spaustuvė. Čia kalbėjo arkivysku-
pas S. Tamkevičius, mons. A. Sva-
rinskas, Kauno rajono burmistras
D. Jankauskas ir kiti. Spaustuvę
priskirta Kauno Vytauto Didžiojo
karo muziejui.

Atsikuriantys Lietuvos domi-
ninkonai sulaukė trijų naujų na-
rių – trys lietuviai, atlikę trejų
metų noviciatą Prahoje, 1997 m.
rugpjūčio 30 d. Šv. Jokūbo ir Pily-
po šventovėje Vilniuje atliko am-

žinuosius įžadus ir priėmė diako-
nų šventimus. Prie jų ruošiasi pri-
siųnti ir dar pora kandidatų. Jie
planuoja vykti į Raseinius ir at-
kurti dominikonų vienuolyną.
Minėtas apeigas Vilniuje atliko
arkivyskupas A. J. Bačkis – atna-
šavo Mišias ir pasakė pamokslą,
išreikšdamas savo linkėjimus būti
tiesios ir meilės skelbėjais.

"Opus Dei" – Pal. Josemaria
Escriva de Balaguer 1928 m.
įsteigta organizacija visame pa-
saulyje turi apie 75000 narių.
Vilniuje 1994/95 m. įsteigtas cen-
tras vyrams ir moterims visuome-
ninio švietimo ir kultūros ugdy-
mui. Vyrų centro visuomeninės
pagalbos projektas pradėtas bir-
želio pabaigoje. Dalyvavo vyres-
niųjų klasių mokiniai ir studentai.
Daugiau kaip 40 studentų iš
Ispanijos kartu su lietuviais dirbo
ligoninėse, našlaičių prieglaudose,
Vilniaus senamiesčio kiemuose.
Vėliau studentai iš Ispanijos,
Belgijos ir Vilniaus dirbo Visagie-
ne, padėdami klebonui kun. V.
Rapaiui remontuoti šventovę,
lankė pacientus psichiatrinės li-
goninės, pagelbėdavo seniems
žmonėms. Vyko ir Didžiosios Bri-
tanijos konferencija studentams.
Buvo programa patobulinti anglų kal-
bos žinias, pasimokyti žaisti kri-
ketą ir regbį. Buvo surengta ir
anglų kalbos stovykla Berčiūno-
se, kurioje dalyvavo 45 jaunuoliai.
Šią stovyklą rengti padėjo Nauja-
miesčio klebonas kun. R. Gudelis
ir amerikietis kun. D. Luvernier.
Prancūzų kalbos ir kultūros sto-
vykla vyko Paryžiuje. Dalyvavo 19
jaunuolių kursuose, o po to Pa-
saulyje jaunimo dienose. Moterų
centras surengė stovyklą prie
Gulbinų ežero, netoli Vilniaus.
Dalyvavo 46 lietuvaitės ir 9 moky-
tojos iš JAV. Stovyklos tema
buvo "Pakeisk pasaulį". Progra-
moje – anglų kalbos pamokos, dis-
kusijos, sportas, religijos pamo-
kos ir maldos. Kasdien buvo au-
kamos Mišios. Iš Vilniaus 12
merginų dalyvavo Pasaulio jauni-
mo dienoje Paryžiuje. Moterų
centro atstovė Asta Leščinskaitė
pranešė, kad nuo rudens bus ati-
darytas Vilnelės kultūros centras,
kurio dalį sudarys studentės iš
Vilniaus.

Liolių šventovės varpinė netoli Kelmės

Nuotr. H. Paulausko

Sušvito tikroji žmogaus didybė

Didžiausių skurdžių bei varguolių globėja Motina Teresė, paprasta albanė
vienuolė savo moraline jėga suspindėjo pasauliniu mastu. Palaidota su
didelėmis iškilmėmis Indijos Kalkutoje, dalyvaujant aukštiesiems pasaulio
pareigūnams bei jų atstovams-ėms. Velionės pėdsakai pastebimi ir Lietuvoje

Gailestingumo misijonierių
seserų vienuolijos namuose nuo
širdies priepuolio 1997 m. rug-
sėjo 5 d. mirė Kalkutos Motina
Teresė. Velionė buvo pašarvota
kukloje vienuolijos namų ko-
plyčioje. Minios žmonių ėmė
rinktis prie Kalkutos Gailestin-
gumo misijonierių vienuolijos
namų.

Motinos Teresės vienuoli-
jos seserys, norėdamos kad kuo
daugiau žmonių galėtų atsisvei-
kinti su ja, nutarė sekmadienį
perkelti velionę į Kalkutos Šv.
Tomo šventovę, o laidotuves
surengti rugsėjo 13 d.

Indijos vyriausybė paskelbė
gedulą. Motiną Teresę, šioje ga-
lyje dirbusią 50 metų, gyva
šventąja laikė įvairios religijas
išpažintys žmonės. Indijos ir
milijonų kitų kraštų gyventojų
jausmus išsakė musulmonė stu-
dentė Sufia Riaz – viena iš
tūkstančių, atėjusių prie Mo-
tinės Teresės namų: "Mes nete-
kome motinos".

Motina Teresė kelis kartus
apkeliavo pasaulį, skelbdama
vieną tiesą, kurią žino visos pa-
saulyje motinos: "Meilė ir rūpes-
tis yra svarbiausias dalykas". Ji
sakė: "Mes kartais manome,
kad skursta tie, kurie yra alkani,
nuogi ir benamiai. Bet iš tikrųjų
labiausiai skursta negeidžiami,
nemylimi, t. y. tie, kuriais nesi-
rūpinama. Tokio skurdo mažin-
sima mes turime pradėti nuo
savo namų. Kančios, neapykan-
tos, skurdo yra tiek daug, jog
svarbu ne tai, kiek mes nuvei-
kiame, bet kiek mes mylime.
Tikra meilė turi skaudėti. Aš
turiu stengtis daryti visą kas tik
įmanoma, kad neįsukaityčiau
kito žmogaus ir kad tikrai dary-
čiau gera. Tai reiškia, turiu no-
rėti atiduoti iki skausmo. Kitaip
manje nėra meilės, ir aš tada
kiems žmonėms nešiu neteisin-
gumą ir nesantaiką".

Motina Teresė, Agnes Gon-
džia Bojadžiū, gimė 1910 m.
rugpjūčio 10 d. Skopje vietovė-
je, albanų šeimoje. Jos tėvas bu-

vo neturtingas amatininkas.
Motina labai rūpinosi vargšais,
ir tas pavyzdys buvo svarbus
Agnietei. Būdama 12 metų ji
jau žinojo, kad jos pašaukimas
yra padėti skurstantiems.

Penkiolikos metų mergaitė
didelį išpūdį darė žinios apie jė-
zuitų misijonierių darbą Indijo-
je. Aštuoniolikos metų sulauku-
si ji įstojo į airių Loreto seserų
vienuoliją. Postulante buvo
Dubline, o į noviciatą išvyko In-
dijon. 1928 m. atliko pirmuosius
vienuolinius įžadus.

Pradėjo dirbti Kalkutoje,
jos vienuolijos išlaikymoje mo-
kykloje. Jos pačios žodžiais ta-
riant, buvo baisu matyti bena-
mius, mirstančius Kalkutos gat-
vėse. 1946 m. Teresė širdyje pa-
tyrė, kaip ji pati sakė, "pašauki-
mą pašaukime". Tai buvo ragi-
nimas išeiti iš vienuolyno ir pa-
dėti vargšams gyvenant jų tarpe.

Po dvejų metų ji gavo Vi-
nuolių kongregacijos leidimą iš-
eiti iš Loreto seserų ir dirbti
Kalkutos arkivyskupo globoje.
Iškliausi trumpus medicinos
seserų kursus Teresė pradėjo
dirbti Kalkutos liūšnyuose. Čia
ji įsteigė mokyklą. Apie ją ėmė
burtis jos buvę mokinės. 1950
m. gailestingumo misijonierės
tapo dioceline, o 1965 m. – po-
piežine vienuolija, kurios narės,
šalia skaistybės, klusnumo ir ne-
turto įžadų, dar pridėda tarnystės
patiems vargingiausiems įžadą.

Motinos Teresės žodžiais
tariant, tai reiškia kad jos vie-
nuolija negali dirbti turtingiems
ir negali imti jokio atlyginimo
už savo darbą, nes jų darbas yra
meilės tarnystė. O kad skurs-
tantiems tarnautume tikrai su
meile, patys turime gyventi
skurdžiai.

1952 m. Motina Teresė
įsteigė namus mirštantiesiems be-
namiams. 1957 m. jos vienuolija
ėmė rūpintis raupsuotaisiais.
Vienuolijos namai ir misijos
steigėsi įvairiose pasaulio šaly-
se. Tai, kas aplinkiniams darė

didelį išpūdį Motinos Teresės
veikloje, buvo jos tikras noras
būti ten, kur žmonės kenčia. Jos
vienuolės dirba Afrikoje, JAV
miestų liūšnyuose, buvusioje
Sovietų Sąjungoje, Lietuvoje ir
Pietų Amerikoje, rūpinasi karų
ir stichinių nelaimių aukomis,
globoja tuos ir tas, nuo kurių
kiti nusigręžia – AIDS ligonius.

Motina Teresė niekada ne-
svarstė, kiek jai kainuos viena
ar kita akcija: "Aš negalvoju
apie pinigų, nes jų visada atsi-
randa". Kartą stambios bendro-
vės direktorius pasiūlė Motinai
Teresai pastatą, kuris būtų dar
viena prieglauda mirštantiesiems
benamiams, ir ta proga paklau-
sė, kaip ji finansuoja savo veiklą.
Motina Teresė savo ruožtu
paklausė, kodėl jis ryžosi siūlyti
pagalbą. "Aš pajutau, jog turiu
tai daryti" – atsakė pramoni-
ninkas. "Matot, – atsakė motina
Teresė, – ir kiti, kurie siūlo man
pagalbą, sako tą patį. Tai ir yra
mano biudžetas".

Motina Teresė buvo apdo-
vanota daugybe tarptautinių
premių, kurias visas ji atidavė
vienuolijos reikalam. 1979 m.
jai buvo suteikta Nobelio taikos
premija, kurią ji priėmė "visų
alkanų, nuogų, benamių, raup-
suotų, nenorimų ir nemylimų
vardu".

Tie, kuriems teko su ja dirbti,
negalėjo nesistebėti jos pa-
prasto ir nuoširdaus, labai švie-
saus tikėjimo bei praktiškumo
deriniu. 1982 m. Izraelio ka-
riuomenė buvo apsupusi Beiru-
tą. Motina Teresė atvyko ten
aplankyti savo seserų. Susitikusi
su Raudonojo kryžiaus darbuo-
tojais jų paklausė, koks di-
džiausias jų rūpestis. Buvo atsa-
kyta: iš kokių subombarduotų
ligoninių reikia evakuoti 37 vai-
kus su protinėm ir fizinėm ne-
galimom. "Aš priglaušiu juos" –
pasakė Motina Teresė. "Tai,
kas mus pritrenkė, – prisimena
Raudonojo kryžiaus pareigū-
nas, – ji suklypo trumpai mal-
dai, o pakilusi sudarė labai tiks-
lų sąrašą vaistų ir įrangos, ku-
rios jai reikėjo. Mes nesitikėjo-
me, kad šventoji gali būti tokia
dalykiška".

Po pirmų rimtų širdies ne-
galavimų, 1989 metais, Motina
Teresė paprašė savo vienuoliją
ją pakeisti, bet šis prašymas bu-
vo priimtas tik 1997 m. Šią va-
sarą kartu su savo įpėdine Nir-
mala Motina Teresė aplankė
Italiją ir JAV, kur jos seserys
atidarė tris prieglaudas AIDS
ligoniams. Lankydamos Romo-
je ji paskutinį kartą susitiko su
popiežiumi Jonu Pauliumi II.

Palaidota su didžiausia vals-
tybine iškilme velionės įsteigtos
vienuolijos centrinuose namuose.
Vatikano radijas

Jaunieji Lietuvos kariai, dalyvavę Tėvynės apsaugos rinktinės Sedos kautynių minėjimo iškilmėje

Nuotr. R. Pranėvičius

A+A

EUGENIJAI VALAVIČIENEI

mirus,

jos seserį LEOKADIJĄ VITIENĘ su šeima
nuoširdžiai užjaučiame –E. Rugienienė
D. Rugienytė
E. J. Mačiuliai
J. C. PociusM. J. Vieraiciai
J. Gudinskas
M. J. Rimkai
E. Gudinskienė

A+A

ANELEI ŽUDIENEI

Lietuvoje staiga mirus,

jos sesutę MARYTĘ KRIŠČIŲIENĘ, jos vyrą
VYTAUTĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu
liūdime –V. Kecorienė
N. MerkelienėM. Railienė
J. V. Plečkaičiai

Negi Egidijui Aleksandravičiui iš
tikrųjų atrodo, kad Lietuvoje per
mažai dar išlieta kraujo, ašarų ir
patirta kančių? Kas privertė isto-
riką taip rašyti?

Viešas pareiškimas dėl Egidijaus Aleksandravičiaus istorinių
vertinimų knygoje "Paspriešinimo istorija 1944-1953 metai".
Jos autorė – Nijolė Gaškaitė. Knyga išleista 1997 m.

Mes, žemiau pasirašę Lietu-
vos laisvės kovos sąjūdžio tarybos
nariai, išlikę gyvi Lietuvos parti-
zanai, susipažinę su Egidijaus
Aleksandravičiaus knygos prad-
žioje parašytu kreipimusi "Atvi-
ros atminties visuomenė" psl. 3,
4, kategoriškai nesutinkam. Su-
prantame šį kreipimąsi iš esmės
kaip kosmopolitizmo propagavi-
mą, patriotizmo neigimą, prisi-
dengiant veidmainišku žūkiu "žmo-
gus – pasaulio pilietis".

Egidijus Aleksandravičius mini
Opšrūtų kaimo pavyzdį. Mums
netikėtina, kad mokslo vyras, is-
torikas, turintis solidžius mokslo
laipsnius ir pareigas, nežinotų
Molotovo-Ribbentropo sutarties
1939 m. turinio ir jo pasekmių
Europos tautoms, jų tarpe ir mū-
sų Lietuvai. Mes neįsibrėžėm
Sovietų Sąjungos teritorijų kur
nors prie Maskvos, bet tik gynė-
me savo tėvų sodybas, savąją žė-
mę, lygiai taip, kaip kad gynė
Mindaugas, Kęstutis ir Vytautas,
griaudami bei degindami kryžiuo-
čių piliis, statytas palei Nemuną.
Lietuva nenorėjo kolchozų ir
prišinosi jų jungui.

Būtinioji gintis kiekvienam
žmogui ar tautai yra jų prigimtine
teisė. Veiksmas lygus atoveiks-
miui arba atoveiksmis lygus veiks-
mui. Ginti Lietuvos valstybę yra
kiekvieno jos piliečio pareiga. Tai
buvo pabrėžta ir 1938 m. Lietu-
vos konstitucijoje.

Egidijus Aleksandravičius, ra-
šydamas apie N. Gaškaitės "Pasi-
priešinimo istoriją 1944-1953 m."
aiškiai abejoja: "Dar ankstoka
apie tokią akademinę sintezę kal-
bėti. Nepaisant kelių šimtų tomų
dokumentų rinkinių, dienoraščių,
memuarų pasirodymo Lietuvos
spaudoje, tikrojo akademinio ir
platusio bei įvairiapusių istorikų
monografinių tyrimų negana".

Mes linkime gerbiavam po-
nui Egidijui Aleksandravičiui
kaip galima greičiau pakoreguoti
savo istorinę mąstyseną ir nebijoti
Lietuvai šviesių spalvų: purvo
ir juodos spalvos dabartiniam gy-
venime ir taip gana.

Mes įsitikinę, kad Lietuvos
didvyrių išlietas kraujas dėl tėvy-
nės laisvės visais laikais buvo
šventas, pradedant Mindaugo lai-
kais, 1831-1863 m. sukilimo me-
tais, 1918 m. kovose dėl Lietuvos
nepriklausomybės, 1941 m. bir-
želio 23-osios sukilime, 1944-1953
m. Lietuvos partizaniniame pasi-
priešinime, visų tremtinių, politi-
nių kalinių ir kitų disidentų pada-
rytos aukos, baigiant Medinin-
kų mūšinė įšlietu krauju ir 1991
metų sausio 13-osios aukų žyg-
darbyje prie televizijos bokšto.

Dėl viso šito mums neberei-
kia jokių akademinių svarstymų,
mums ir toliau aišku, kad be jo-
kios abejonės mes toliau galim
drąsiai giedoti mūsų himną "Lie-
tuva, Tėvyne mūsų, Tu didvyrių
žeme" – nė kiek nesigraudžiam.

Yra riba tarp gėrio ir blogio,
ne vien tik juoda balta pilkas mi-
šinys. Yra riba tarp kolaboranto,
stribos ir Lietuvos partizano. Tą
aiškiai šiandien įrodo Lietuvoje
statomi kryžiai ant žuvusių dėl tė-
vynės kapų, statomos koplyčios ir
paminklai, rengiami minėjimai ir
seimo naujai leidžiami įstatymai.
Tauta dar nepradarė istorinės at-
minties, tik būtina greičiau va-
duotis iš sovietinio palikimo.

A. Svarinskas, LLKS kapelionas,
J. Ceponis, LLKS pirmininkas, B.
Trakimas, Didžiosios kovos apyg.
vadas, J. Petraška, Pietų srities va-
das, B. Zabulis, Vytauto apyg. va-
das, K. Savičius, Dainavos apyg.
vadas, St. Grybauskas, Žemaičių
apyg. vadas, J. Kadžionis, Algiman-
to apyg. vadas, J. Matukevičius,
Taurų apyg. vadas, B. Juospaitis,
Vyčio apyg. vadas, S. Plėnys,
Priskelimo apyg. vadas
Kaunas, 1997 m. rugpjūčio 12 d.

Svarbu pralaužti abejingumo sieną

Ispūdžiai ir mintys grįžus iš skautų stovyklos
Pakruojo apylinkėje

Visą savaitę stovyklavę Stepono Dariaus gimtinės miškuose, Pakruojo skautai grįžo namo. Pasakoję išpūdžius, o vienas keturiolikmetis tėveliui papasakotas atvejį man tiesiog įstrigo atmintin.

Žinai, – su pasigėrėjimu kalbėjo viena skautė. – Tas Mindaugas, kuris ir savanoriškosios krašto apsaugos tarnybai priklauso, tik septyniolikos metų, o jau ir toks stiprus, toks vyriškas, toks rimtas. Kažkokie prikydėliai iš mūsų, mergaičių, bandė šaipytis, tai jis mus užstojo... Na, žodžiu, jis toks... toks, koks, turi būti tikras vyras.

Pagalvojau: va, ir akivaizdus įrodymas, kaip tikrovėje įgyvendinamas Lietuvos skautijos įstatuose įrašytas uždavinys – parodyti pavyzdžiu, kaip galima gyventi pagal krikščioniškos dorovės normas. Juk Mindaugo asmenyje mergaitė ne filme, o tikrovėje pamatė tikro vyro idealą. Ko gero ji niekad nesižėmė taip, kaip daugelis Lietuvos kavinėse ar diskotekose sutinkamų mergaičių, kurios visai stengiasi įtikti įkaūsiams savo bičiuliams. Greta jos tariami didvyriai taps tikrais vyrais. Per ją, ko gero, nejučiuomis bus įgyvendinamas Lietuvos skautijos tikslas – auklėti LS narius dorais, kilnios dvasios, tvirto būdo, sveikus, sąmoningus žmones, naudingus piliečius savo tėvynei ir pasaulio bendruomenei.

Užsukau pas Dalią Uržaitę, Ji sėdėjo jaukiame, bet kukliame kambaryje. Skleidė jau nemažą skautiškos patirties archyvarą ir skaitė brolio Pijaus laiškus, dar taip neseniai rašytus beatskuriantiems skautų vadovams bei jai asmeniškai. Viena iš jų rašoma:

“Aš beldžiuosi į jūsų širdis, norėdamas, kad Jūsų širdyse aidėtų tikros meilės aidai. Meilės Dievui ir Tėvynei. Tokios meilės, kuri suteiktų Jums galios kovai su išsikerojusiu blogiu. Blogiu, kuris, daug kur nugalėjęs gėrį, grobia mūsų jaunimą ir tempia jį į dvokiančios pelkės akivarus...”

Jau antri metai Dalia Uržaitė mindo įstaigų, organizacijų vadovų, privačių asmenų slenkstius, kai prireikia vėkti skautų jaunimėlių į stovyklas: reikia transporto, reikia lėšų. Reikėjo daug kantrybės, Atsiradavo galinčių paremti, bet neįsitikinsiu, kad ši organizacija yra naudinga visuomenei. Įrodyti darbai, tada... O kaip įrodyti, kai organizacija tik kuriasi? Kartais norėdavosi nuleisti rankas, vykti sau ramiai atostogauti prie jūros, bet neleidavo brolio Pijaus žodžiai:

“Tik tuomet, kai būsim apsišarvavę meile ir ginkluoti tikėjimu, galėsime būti tikri aiškintojais tiems, kurie patiki mums savojo gyvenimo aiškinimą. Tad šalin asmeniškios, tuščios garbės siekiančios ambicijos. Ištieskime vieni kitiems rankas...”

Aš stovykloje stebėjau tuos, kurie savojo gyvenimo aiškinimą patikėjo jai. Geltoną kakla-

Lietuvos skautų veikėjas PIJUS AMBROZAITIS užriša skautų kaklaraistį DALIAI URŽAITEI

Skautės ir skautai brolio PIJUS AMBROZAITIS laidotuvėse Klaipėdoje

raištį vyšniniu čia pakeitė dvi skautės: Audra Šimaitytė (mokyklų Lygumose), kuri stovykloje buvo tikra medicinos sesuo, ir Dovilė Pociūtė (mokyklų Pakruojo „Atžalyno“ mokykloje), kuri savarankiškai sukurdamo stovyklos laužų scenarijus ir visada buvo geros stovyklautojų nuotaitos nešėja. Skautu tapo Tomas Svidras iš Balsių. Juo, be abejonės, paseks tie, kurie slapta nori būti geresni, paslaugesni. Pati mokytoja Dalia buvo stovyklos komendantė. Kaip padėka jai buvo įteikta dar a.a. brolio Pijaus rankomis išdrožta skautiška lėlėlė.

Ta relikvija – šalia laiškų, nuotraukų. Dar taip neseniai brolis Pijus buvo taip arti sesės Dalios. Jo mintys keitė gyvenimą. Šiandien nebėra jo. Pijus Ambrozaitis, iškairinės Lietuvos skautas, skautiškojo judėjimo atkūrėjas, nuo pirmųjų Atgimimo dienų žadinęs tautos mintį, kėlęs dvasią, turėjo būti skautavimo prodžiamokslis užbaigimo stovyklos Judrėnuose viršininkas. Deja, jį bėpamatė tik dalis stovyklautojų, atidengdami karstę prie duobės Klaipėdos kapinėse. Tik penkių žemiškosios kelionės dienų bepritrūko iki didelės šventės, kurią Lietuvos skautijai jis artino visomis savo proto, sielos ir fizinėmis jėgomis. 1997 m. liepos 25 d. Lietuvos skautija pripažintą WOSM (pasaulinės skautijos organizacijos) nare. Brolis Pijus išėjo nesulaukęs tos dienos. Bet, kaip pasakė prie kapo vienas garbus asmuo, “gležni jo globoti daigeliai suvešėjo jaunais ažuolais”.

Visi pavargstame. Ypač atsimuše į abejingumo sieną. Mokytoja Dalia irgi dažnai į ją atsimuša. Dažnai ta siena – vaikų dvasios ugdymui abejingi tėčiai, mamos. Stovykla tekinavo 5 litus ir reikėjo įsidėti savo maiso, tačiau nedaug atsirado išleidžiančių vaikų ten, kur vaikai daug išmoksta, kur juos sieja nuosirdi draugystė, jungia bendrumo, atsakomybės jausmas. Čia vaikai pastebi, kiek yra Lietuvos gerų žmonių, kurie aukojasi jaunimui, sugeba dalinti dvasios šilumą, kurie griežtumu moka derinti su širdies gerumu. Miela su tokiais žmonėmis bendrauti, ir vaikai savaime darosi geresni, atidesni – pasakoją skautų vadovė Dalia.

Sužadino paprastas atvejis, kai jaunutis stovyklautojas pastebėjo, jog vienai pagyvenusiai vadovėi sunku stovėti, jis pasiūlė atnešti jai kėdę... Dalia džiaugėsi, kad yra šio gero judėjimo perspektyva rajone, nors ir nedidelė. Štai Lygumų matematikas Antanas Demskis stovykloje tapo skautu. Jis jau gali vadovauti kitiems. Svarbu – pralaužti abejingumo sieną.

Aš mačiau stovykloje ir daugiau atkakliai šturmuojančių abejingumo sieną auklėtojų. Tai buvo Ona Mincienė ir Marytė Butkevičienė (seserys Aleksaitės) iš Alytaus, kupiškėnė Raita Grigaliūnienė, ignalinietė Danutė Žemaitienė, dvi jaunos mokytojos bei brolis Rimantas iš Judrėnų, kurių pavardžių, gaila, neprisimenu. Stovyklos viršininku buvo brolis Mečislovas Stepono Dariaus sodybos muziejaus vadovas ir Lietuvos skautijos pirmininkas Mečislovas Raštikis, kuris niekad nepasakys – sunku, pavargau, negaliu, kurio pavyzdys neleis ir kitiems taip sakyti. Viską galiu, sakys jie, jei esu Lietuvos skautas, nes mane įpareigoja brolio Pijaus žodžiai: “Sesės ir broliai, mes privalome būti atsparūs už gundančius blogio kareivas”.

Angelė Statkuvienė, Vytauto Didžiojo 65, Pakruojis, tel., faksas 8-291-51276, Lietuva

Tėvynės apsaugos rinktinės Sedos kautynių sukakties minėjime dalyvavo ir visuomenė Ntr. R. Pranevičiaus

Praeitį, atkeliavusi dabartin

Liškiavos šventovės 300 metų sukaktis. Iškilnėje dalyvavo Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, keli ministrai, operos solistai, įvairūs pareigūnai, kunigai su vyskupu Juozu Žemaičiu priešakyje

A. URMANAVIČIENĖ, Alytus

Padavimais ir legendom apipintan, retu grožiu apdovanotą Lietuvos kampelin, Liškiava vadinamam, rugpjūčio 23 ir 24 d. d. rinkosi daugybė žmonių – suvažioavo į Liškiavos šventovę. Per 7-erius nepriklausomos Lietuvos metus ji tapo stebuklu. Negali atitraukti akių nuo atnaujintų freskų. Grindys ne tik labai gražios, bet ir šildančios. Naujų sienų šviesoje spindinti šventovė savo baltumu, primenantį nuotaką, gašlėtų atsistoti šalia gražiausių pasaulio šventovių. Atnaujinti 7 baroko altoriai, kryžiai, Dievo stalas. Įvesta elektra, garsiaakibai, įrengta koplyčia, sutvarkyti laidojimo rūšiai, zakristija. Atnaujinta ir varpinė.

Kunigas dėkojo padėjusiems atlikti tiek daug šventovės ir vienuolyną remontuojant: Lietuvos vyriausybei, daugeliui geros valios žmonių. Daug kartų buvo minima siuvimo fabriko “Lelijos” direktorė, padėjusi sovietmečiui nesunkiai vienuolyno patalpoms. Žmonės, skyrę šventovės atnaujinimui lėšas, suprato to didelio istorinio palikimo reikšmę Lietuvai. Dėkojo klebonas savo parapijiečiams, rūmusiems darbas, aukomis, malda, didele meile. Jis sakė, kad parapijai priklausančiuose 29-iose kaimuose gyvena 2600 žmonių, o vaikai mokosi 4-iose mokyklose.

Iškilnės dalyviai

Rugpjūčio 24 d. skardūs varpų garsai kvietė liškiaviečius ir iš kitur atvykusius rinktis pamaldoms. Šv. Baltramiejaus tradiciniai atlaidai prasidėjo Šv. Mišiomis. Į atlaidus ir jubiliejines iškilmes atvyko Lietuvos Seimo pirm. Vytautas Landsbergis, ministrai – K. Skrebyš, J. Galdikas, I. Lazdinis, Alytaus apskritys viršininkas I. Aleškevičius ir sekretorius A. Vagnorius, Varėnos raj. meras V. Mikalauskas, daug dvasininkų iš visos Lietuvos. O kraštiečiai Europos reikalų ministrė Laima Andrikiene, negalėdama dalyvauti, atsiuntė sveikinimo telegramą.

Šv. Mišias aukojos Vilkaviškio vyskupas Juozapas Žemaitis. Jis ir Sutvirtinimo sakramentą teikė. Negalėjo vyskupas susirinkusiems pasakyti gražių ir prasmingų žodžių.

Prieš 300 metų

Apie šventovės praeitį pasakoją Liškiavos parapijos klebonas kun. Valius Zubavičius. Steigėjas buvo didikas Vladimiras Jurgis Kosilo. Jis 1694 m. padovanojo Liškiavos dvarą Seinų dominikonams, kurie pastatydino Šv. Trejybės garbei šventovę ir vienuolyną. Dovanotojas 1697 m. balandžio mėn. parašė ir testamentą, kurį pripažino bei patvirtino popiežius. Taigi buvo dvi šventovės – viena parapijinė, Šv. Jurgio, antra – dominikonų. Vienuolių buvo nedaug. Paskutinis mirė 1814 m. Tada Šv. Trejybės šventovėje pradėtos laikyti parapijinės pamaldos. Senoji buvo nugriauta, o vienuolynė įrengta senelių prieglauda.

Sovietmetis

Sovietmečiu patalpos buvo nusavintos, ir vienuolynė įrengta mokykla veikė iki 1976 m. Kaip ir visos šventovės, taip ir Liškiavos neišvengė bolševikinio teroro. 1945 m. kunigas buvo ištremtas kančioms Sibiran. Tačiau šventovė išliko. Ji – gyva liudininkė tų sunkių vergijos metų. Joje rinkdavosi iš namų išėję jauni vyrai, bučiuodavo kryžius, atlikdavo išpažintis ir ėjo... ėjo, prieglobstį radę pušynuose, pasiryžę ginti Lietuvos laisvę, žinodami, kad jų laukia nelygi kova, mirtis ir jų kūnų išniekinimas. O šventovė, išleisdama savo karžygius į tamsią naktį, meldėsi už juos.

Atnaujinimo darbai

1990 m. kun. V. Zubavičiaus rūpesčiu pradėti labai dideli šventovės atnaujinimo darbai. Šventi ir šviesūs buvo Atgimimo metai Lietuvai ir Liškiavos šventovei. Per 7-erius nepriklausomos Lietuvos metus ji tapo stebuklu. Negali atitraukti akių nuo atnaujintų freskų. Grindys ne tik labai gražios, bet ir šildančios. Naujų sienų šviesoje spindinti šventovė savo baltumu, primenantį nuotaką, gašlėtų atsistoti šalia gražiausių pasaulio šventovių. Atnaujinti 7 baroko altoriai, kryžiai, Dievo stalas. Įvesta elektra, garsiaakibai, įrengta koplyčia, sutvarkyti laidojimo rūšiai, zakristija. Atnaujinta ir varpinė.

Kunigas dėkojo padėjusiems atlikti tiek daug šventovės ir vienuolyną remontuojant: Lietuvos vyriausybei, daugeliui geros valios žmonių. Daug kartų buvo minima siuvimo fabriko “Lelijos” direktorė, padėjusi sovietmečiui nesunkiai vienuolyno patalpoms. Žmonės, skyrę šventovės atnaujinimui lėšas, suprato to didelio istorinio palikimo reikšmę Lietuvai. Dėkojo klebonas savo parapijiečiams, rūmusiems darbas, aukomis, malda, didele meile. Jis sakė, kad parapijai priklausančiuose 29-iose kaimuose gyvena 2600 žmonių, o vaikai mokosi 4-iose mokyklose.

Seimo pirmininkas

Daug kalbėjo parapijiečiai neslėpė džiaugsmo ir pasididžiavimo savo šventove. Jų kalbose ryškėjo meilė ir pagarba savo klebonui. Dėkojo kunigui ir mokytojui, atvykę iš minėtų mokyklų. Kun. V. Zubavičius, pavadinęs Lietuvos seimo pirmininką laisvės ir nepriklausom-

mybės simboliu, paprašė prie mikrofono. Profesorius V. Landsbergis buvo sutiktas ilgais plojimais. Jis džiaugėsi tokių žmonių, kaip kunigo V. Zubavičiaus darbštumu, liškiaviečių meile, kitų žmonių giliu supratimu.

Jis kalbėjo apie teisybės ir neteisybės, gėrio ir pikto priešpriešą. Valstybė panaši į mechanizmą, į kombainą, kurio vieni sraigteliai sukasi, kiti surūdiję ir nesisuka, o tretieji sukasi į priešingą pusę. Reikia gerų ir teisingų darbininkų norint gauti gerą derlių. Kai šalyje bus daugiau darbštumo, o ne sukčiavių, daugiau meilės nei pykčio, Lietuva bus kita. Jo žodžiai plaukė iš susirūpinusios širdies Lietuvos likimu. Po jo gražios, reikšmingos kalbos nuskambėjo šventovės skliautuose Lietuvos himnas.

Neskubėjo po pamaldų liškiaviečiai ir svečiai skirstytis. Šalia šventovės aikštelėje linksmino Druskininkų ansamblis “Kaimo daina”, o “Geležinio vilko” brigados Alytaus kunigaikštienės Birutės motorizuoto pėstininkų bataliono orkestras pūtė dūdas.

Istorinė vietovė.

Liškiavą supa graži gamta. Jos šlaitai, išbradžioti dalininko A. Žmuidzinavičiaus, saugantys upių tėvą Nemuną, kviečia kvietė aplankyti mūsų didžiųjų kunigaikščių mylėtą pilį, kurios tik pėdsakai liko. Čia prieš daugelį metų gyvenusių didvyrių dvasia gyva, čia jų pėdos, kurių jokie politiniai skersvėjai negali užpūstyti. Čia mūsų praeitis gyva. Reikia atsiremti į jos kaitrios saulės spinduliuose besimaudančius senus akmenis ir susimąstyti; kas mes esame, ko mums reikia.

Kapinių priežiūra Vokietijoje

Augsburgo kapinėse yra palaidota visa eilė lietuvių. Kapai turi būti prižiūrimi. Be priežiūros likę kapai naikinami

KAZYS BARONAS

1997 m. rugpjūčio 26 d. rašydamas “TŽ” apie keliones Vokietijos keliais minėjau, kad vykdamas į Miuncheną, visuomet sustojau prie savo motinos kapo Augsburgėje. Gavau keletą laiškų kapų priežiūros klausimu Vokietijoje, tad ryžtuosi kiek plačiau paaiškinti šiandieninę tvarką Augsburgės katalikų kapinėse, nes ji yra panaši visoje Vokietijoje. Be to, Augsburgėje yra palaidoti žymūs lietuviai (plk. V. Reimontas, plk. lt. K. Cesėkas, A. Vilkutaitis-Keturakis, autorius “Amerika pirtyje”, kun. S. Riauba ir kt.).

Mano motina mirė 1947 m. lapkričio 9 d. Buvo skemadienis, tad negalėjau tvarkyti laidojimo reikalų. Gavęs iš ligoninės mirties pažymėjimą, kad motina mirė nuo širdies smūgio, nuėjau

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Pirma pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus prima
pacientus ir vakarais

į katalikų kapinių direkcią paprašyti kapavietės.

Direkcią oficialiai už kapavietę 20 metų paprašė 120 marčių. Tai buvo “peanut”, nes už tuos pinigus negalima buvo nusipirkti net ir cigarečių dėžutės. Tačiau “neoficialiai” kapavietę reikėjo apmokėti cigaretėmis, kava, miltais, šokoladu ir kt. maisto produktais, nes kapas buvo prie pagrindinio kelio, netoli koplyčios.

Panaši istorija ir su paminklu. Po motinos mirties užsirašiau darbams į Kanadą, tad norėjau sutvarkyti kapą. Akmenkalį teko taip pat “tepti” maisto gamtiniais, o įrašams sesuo davė penkis auksinius rublius. Čia pat ir gėlių krautuvė. Ir čia sutariau su savininku, kad jis sodins gėles, laistys ir t.t. (Tėvo, brolių, sesių, sesers vaikų kapus Rasų kapinėse Vilniuje prižiūri brolyvaikai ir sesers draugė vilnietė Švožgždytė, atlyginami dovanomis iš Kanados). Sutarėme ir kainą. Čia pat sumokėjau 100 marčių (priedėdamas maisto gaminių). Kiekvienais metais siunčiau iš Kanados po 25 dol. Po kelerių metų jis kainą pakėlė ir netrukus ji išaugo iki 75 dol. Mirus savininkui, gėlių krautuvę perėmė žentas ir 1996 m. paprašė 200 marčių (154 kan.

IŠ TĖVIŠKĖS LAIŠKŲ

Gražiaisiais Dzūkijos keliais

MIELOJI, vakar grįžau iš Perlojos, todėl šiandien rašau, nes jau daugiau tylėti neleidžia sąžinė. Sveikinu jus ir jūsų brangiausių vardinį progą. Lyg prisimenu, kad jo vardas Bronius, o rašei, kad pačią nuvežė krikštyti irgi Brone, gal birželio 25, o parvežė kitu vardu, nes tuometinis klebonas Šopara, daug kentėjęs nuo lenkų ir caro, nutarė pakrikštyti lietuvišku-lotynišku vardu. Skačiau “Vorutoje”, kad kun. Šopara perlojėčių pinigais buvo iš caro arešto išpirktas ar panašiai. Jis mirė 1931 m. Taigi dėka kun. Šoparos Ignoto turi savo gerą gražų vardą.

O kaip visi gailėjosi iškliamo kun. Petkelio. Mamytė pasakojė, nors aš buvau dar negimus, bet vis prisimindavo perlojiškiai, kaip kun. Petkelis su šauliais nepraleido lenkų okupantų per Merkį ir anoj pusę Merko buvo Okupuota Lietuva.

Brangioji, mieloji, ačiū už tokią įdomų laišką, prieduką ir viską. Gavau liepos 30, bet tą dieną buvau pavargęs nuo daugybės išpūdžių, įtampas ir t.t. neparašiau, o kai atidėjau, tai ir atidėjau... Šitai aš sugėbu. Gal ir galėčiau pasiteisinti bent tuo, kad ruošiausi važiuoti į Kupiškį, aplankyti jūsų sesutės spec. slaugnamyje, bet sveikata sušlubavo.

Liepos 18 iš Kauno parsivežėme dėdinę, kuri svečiuojasi pas savo seserį. Iš Kanados ji atskrido liepos 10 d., aplankė brolių, kitus gimnainčius, o liepos 18 mes parsivežėme į Daugus. Aišku, jaudinausi labai, kad tik viskas būtų gerai, t. y. kad nors įtikintum su maistu ir t.t. Bet ji tokia nuostabi moteris, ji nei pusės žodžio nepasakė, jei kas ir buvo negerai.

Liepos 19 važiavome į Subar-tonis, į svečius pas Vinculį. Jis toks geras žmogulis buvo. Dėdinei labai patiko Vinculio (Krėvės) sesers dukters (sesenės už mane) pasakojimas. Ten taip nuotaikinga toje Krėvės tėviškėje, taip artima, gera. Iš Subar-tonių nuvažiuojame į Merkinę. Buvome gražioje bažnyčioje, po to užlipome ant Merkinės piliakalnio. Sunku buvo užlipti, bet koks grožis, koks vaizdas nuo kalno viršūnės! Tiesiog mus atgaivino. Nu- lipti irgi sunkoka, betgi šalia buvo mano sūnus, marti, todėl sėkmingai pasiekėm Stangę. O ta Stangė išsiračiusi, tokia linksma, taip norėjosi pasiklausti ką ji porino, bet išvažiavome į Druskininkus. Aplankėme M. K. Čiurlionio muziejų, kitas Druskininkų įžymybes ir pasukome į Liškiavą (jūsų moksladraugio kun. Vlodo Aleksonio tėviškė). Liškiavoje prisiglaudėm prie pilies griuvėsių, bet kol mes juos pasiekėm, tai gero- kai pūkstavom... Buvo sunku užlipti, bet atgaivino nuostabių reginių nu piliakalnio.

Rugpjūčio 15 buvau Pivašiūnuose. Kaip ten miela! Nors vaizdą gadiną elgetos ir “ubagai”. Jų tiek daug! Įdomu, kur jie buvo sovietmečiu? Tuomet tekdavo matyti tik prie Aušros Vartų keltą, o dabar pilnos pakampės. Ir liūdniausia, kad tie “ubagai” mėlynom nosim. Įdedu Pivašiūnuose pašventintų rūtų.

Dėdinė skaitė jūsų man dovanotą knygą “Egzodo rašytojai”, rado daug pažįstamų, džiaugėsi, kad jūs tokia gera, man padovanojote. Taigi dar kartą ačiū.

Tikiuosi, kad sekanti kartą bus jums naujienų arčiau širdies, gal galėsiu aplankyti sesutę Kupiškėje. Tuo tarpu likite sveiki ir laimingi.

Jūsų Zina

Apleistos Klaipėdos krašto kapinės. 1994 m. Atgimimo metais dievo-baimingi žmonės sustatė prie kapų sovietmečiu nulaizytų kryžių viršūnes. Daug kur tie likę užkūti netrukus dingo – senus metalinius kapinių kryžius grobia ir parduoda metalo laužui, mainydamai į “pilstuką” – prastą alkoholį

Nuotr. M. Purvino

dol.) Gėles sodina tris kartus, laisto, o prieš Visų šventųjų dieną užkloja eglaitės šakelėmis. Kapas turi būti prižiūrimas. Neprižiūrėti kapo savininkas ar giminių iš katalikų kapinių direkcijos gauna išpėjimo raštą ir su pasta-ba, kad kapavietė bus panai-kinta.

1987 m. kapo galiojimą prailginau iki 2007 metų, sumokė-damas už 20 metų ne bevertėm markėm, bet tvirta vokiška va-liuta 788 markes (600 kan. dol.).

Iš Liškiavos važiavome į tėviškę, į Perloją, į kapines. O Viešpatėli, kaip verkiau, verkiau iš skausmo, kad nebėra tėvų. Kaip jie būtų apsidžiaugę mus sutikdami! Verkau ir iš gėdos, nes kapavietėje augo piktžolės, o pasodin-tų gėlių beveik nesimatė. Atsi-klaupiau ir pradėjau ravėti pikt-žoles. Sūnui su marčia ir dėdine patariau eiti į bažnyčią, nes vyko pamaldos, paskui prie paminklo ir t.t., o aš ravėjau piktžoles. Bu- vau nebuvo daugiau nei mėnesį, o be manęs nėra kam tvarkyti – kiekvienam savi reikalai. Tad su- tvarkėm kapus, net ir dėdinė pa- dėjo, nes aš viena nespėjau iki jų sugrįžimo. Bet tai dar ne viskas.

Nuvežėm dėdinę parodyti į stovinius tuščius, abejingus ir lyg nustebečius mano gimtuosius namus. Jie, tartum susigėdę savo vienatvės, šnabzdėjo – nejaugi čia kažkada virė gyvenimas? O aš jau balsu raudojau. Net šiandien ne-galiu ramiai prisiminti. Abejingų mano raudai nebuvo mūsų bū-relyje...

Išvažiavome į Varėną. Dėdinei labai patiko II Varėnos baž-nyčioje gražūs medžio dirbiniai. Iš Varėnos važiavome į Matuizus, pas mano brolių, o iš ten dar 11 km važiavome į brolienės tėviškę, kur jie parodė visą savo ūkį, nes šeimininkauja brolienės tėvų žemė-je. Buvo miela viską pamatyti.

Į Daugus grįžome po visos dienos kelionių. Aišku, dėdinė labai išvargė, nors ir buvo labai įdomu visur. Ji už mane tik 12 metų vyresnė. Buvo labai paten-kinta, nors ir pavargusi, nes daug pamatė, daug išgyveno.

Vakar buvau Perlojoje. Šv. Baltramiejaus atlaidai. Buvo daug žmonių. Sutikau ir jūsų tėviškės kaimynę Marytę. Jums siunčia geiraušius linkėjimus. Javapjūtę jau ji pabaigė, jūsų sesutės sūnaus šeima irgi. Jau liko tik rudens darbai. Ten jie daug atsigaudavo su grybais – kaip sakom – tai Dzūkijos auksas, bet dabar jau senokai nelyja, tai ir grybai dingo. O karšta! Visa laimė, kad dar naktys vėsios.

Rugpjūčio 15 buvau Pivašiūnuose. Kaip ten miela! Nors vaizdą gadiną elgetos ir “ubagai”. Jų tiek daug! Įdomu, kur jie buvo sovietmečiu? Tuomet tekdavo matyti tik prie Aušros Vartų keltą, o dabar pilnos pakampės. Ir liūdniausia, kad tie “ubagai” mėlynom nosim. Įdedu Pivašiūnuose pašventintų rūtų.

Dėdinė skaitė jūsų man dovanotą knygą “Egzodo rašytojai”, rado daug pažįstamų, džiaugėsi, kad jūs tokia gera, man padovanojote. Taigi dar kartą ačiū.

Tikiuosi, kad sekanti kartą bus jums naujienų arčiau širdies, gal galėsiu aplankyti sesutę Kupiškėje. Tuo tarpu likite sveiki ir laimingi.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

DŽŪKŲ SODYBA RUMŠIŠKĖSE

Lietuvos liaudies buities muziejuje atidaryta XX š. pradžios džūkų sodyba, atkelta iš Musteikos kaimo Varėnos rajone. Jame dažnai lankydavosi žymūs gamtininkas Tadas Ivanauskas. Atkeltoje džūkų pirkioje yra daug jo asmeninių daiktų, paukščių iškamšų. Šiame muziejuje po atviru dangumi dabar jau yra daugiau kaip 20 senųjų sodybų, atstovaujančių visai Lietuvai.

SAULĖLYDIS NEMUNO ŽIOTYSE

Palanga turi jau kelintą kartą atstatytą tiltą saulės nusileidimui Baltijos jūroje palydėti. Apie šį romantizmą jau esame girdėję iš savo tėvų ir net senelių, kuriems yra tekę ten vasaroti. Pasirodo, romantikų netrūksta ir Nidoje. Šią vasarą Kauno laivininkystės Nemune bendrovė pasiūlė vasarotojams Nidoje nusileidžiančią saulę palydėti Nemuno žiotyse. Ten jie nuvežami Kuršių marių vandens paviršiumi skriejančiu "Raketos" laivu. Kelionė suaugusiems kainuoja 15 litų, vaikams – pusė šios kainos. "Raketos" greitlaidyje yra 58 sėdimos vietos keleiviams. Jie ten turi ir barą su gaiviaisiais bei alkoholiniais gėrimais, sausainiais ir traškučiais (potato chips?). Kelionė trunka porą valandų. Nemuno žiotyse saulei ir gamtai skiriama valanda. Per vieną kelionę laive išgeriama apie 20 butelių alaus ir nemažai šampano. Tad keleivių į saulės palydėtuves Nemuno žiotyse netrūksta kas vakarą.

PAMINKLAS IŠNIEKINTIESIEM

Birželio 8, sekmadienį, Šiaulių rajono Pakapėje, buvo pašventintas 1947 m. vasario 16 d. Dūkto miške kautynėse žuvusių ir išniekintiesių Vytauto Didžiojo rinktinės partizanams – Jonui Bialaglovui (Algijui), Jonui Daukšai (Genijui), Vytautui Šikšnui (Vytautui), Juozui Jurgutavičiui (Rūtai), Stasiui Jurgutavičiui (Aidui), Antanui Tamošaičiui (Berželiui) ir partizanui Dūdai. Kautynės gyvi išliko tik sunkiai sužeisti partizanai – paminklo patatymo iniciatorius Steponas Steponavičius ir Steponas Sebastijonas. Teismas juos nuteisė sušaudyti, bet baumsę pakeitė dvidešimt penkeriais metais kalėjime ir penkeriais metais tremtyje. S. Sebastijonas mirė 1971 m., o S. Steponavičius, Lietuvon grįžęs tik 1994 m., tęsė savo pažadą pastatyti paminklą. To paminklo autorius yra Gintaras Galilis.

ŠIAULIŲ ORO UOSTAS

Rugpjūčio pabaigoje Zokniuose buvo atidarytas naujas Šiaulių oro uostas, įrengtas didelėje buvusioje sovietų karo aviacijos bazėje. Jos išvalymo ir sutvarkymo darbus atliko Olandijos "Philips" bendrovė, sutartį pasirašiusi 1955 m. kovo 31 d. Zok-

niuose buvo pastatytas skrydžių valdymo bokštas, aprūpintas moderniais ryšių, navigacijos, meteorologijos įrenginiais. Įrengta ir laikina keleivių stotis su administraciniu pastatu. Visas oro uostas, turintis pusketvirtą kilometro ilgio ir 45 metrų pločio pakilimo bei nusileidimo takus, yra apjuostas penkiolikos kilometrų ilgio tvora. Didelėje atidarymo iškilnėje dalyvavo prez. A. Brazauskas, seimo pirm. V. Landsbergis bei kiti valdžios pareigūnai ir užsienio diplomatai. Kalbėjo Šiaulių burmistras A. Lankauskas, pasirašęs priėmimo aktą. Buvo atidengtas šio įvykio atminimui skirtas akmuo. Dabar jau laukiama keleivių ir lėktuvais pervežamų krovinių. Pasak susisiekimo ministro A. Žvaliausko, laukti reikės kelerų metų. Tik tada paaiškės, ar Šiauliai taps keleivinių, ar gal tik transportinių lėktuvų uostu.

VADOVĖLIAI MOKYKLOMS

Šiemet Lietuvos mokykloms pustrėčio milijono egzempliorių tiražu išleidžiami nauji septyniadešimt keturių pavadinimų vadovėliai, švietimo ministerijai kainuosiantys 18 milijonų litų. Lietuvių kalba dėstomose mokyklose naudojama 350 vadovėlių, turinčių skirtingus pavadinimus. Mokyklų bibliotekose yra apie pusę milijono vadovėlių. Jų naudojimo trukmė – ketveri metai. Tiražas dažniausiai pakartojamas pataisytais ir papildytais leidiniais. Nemažai kasmet išleidžiamų vadovėlių yra parašyti lietuvių mokslininkų ir pedagogų. Iš kitų kalbų verčiama nedaug. Šiemet Lietuvos mokyklos gaus vertingus etikos vadovėlius. Jie skiriami mokiniais, nesimokantiems tiktybos, bet lankantiems dorovės pamokas. Visiškai naujus vadovėlius kasmet gauna pirmokai. Šiemetinis spalvingesnis "Elementorius" jiems išleistas 60.000 egzempliorių tiražu.

NAUJA AKADEMIJOS LAIDA

Lietuvos karo akademija gyvenimui išleido 78 kariūnus ir neakivaizdinio skyriaus absolventus. Juos į karininkų eiles simboliškai įvedė Lietuvos kariuomenės vad. gen. lt. Jonas Andriškevičius, uždėjęs kardą ant akademiją baigusio Aurimo Kuprio peties, visiem įteikęs Lietuvos karo akademijos ketvirtosios laidos diplomus. Dalis antrakursių diplomų negavo, nutarę pasilikti antrosios pakopos studijoms. Gyveniman buvo išleisti greičiau norėjusieji tapti karininkais. "Lietuvos ryto" atstovas Vytautas Voveris praneša, kad du Lietuvos karo akademijos absolventai pirmą kartą jos istorijoje gavo tik puskarininkų laipsnius. Studijų skyriaus viršininkas plk. Jonas Juodka aiškino, kad vienas jų per silpnai mokėjo užsienio kalbą, o kitas, išlaikęs valstybinius egzaminus, pažeidė karininko etikos reikalavimus. Akademijoje dar liko dvi neakivaizdininkų grupės. Viena pirmosios pakopos studijas užbaigė šių metų pabaigoje, kita – sekančiųjų pradžioje. Jos yra paskutinės neakivaizdininkų grupės, turėjusios sumažintą karo mokyklos kursą. Dabar Lietuvos karo akademijon priimtų visų studentų laukia pilnas aukštosios karo mokyklos kursas. V. Kst.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.

Hamilton, Ontario L9C 2M3

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited

šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖS NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIKYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

ANCMASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176

HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541

HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7444

Šv. Kazimiero kolegija Romoje

Sveikiname

savo mielą tetą

MONIKĄ JURKŠIENĘ,

gyvenančią Kanadoje, Hamiltone, ir sulaukusią

100 metų amžiaus (1997 m. rugsėjo 26 d.).

Linkime stiprybės, bei Dievo palaimos –

Giminės iš Lietuvos:

Falmira, Germa, Tomas Gedminai

Britanijos lietuvių veikla

Dviejų organizacijų suvažiavimas su karštom diskusijom. Naujųjų Lietuvių namų Londone atidarymas. Rašytojo K. Barėno paruoštos knygos sutiktuvės, dalyvaujant poetui Bernardui Brazdžioniui

STASYS KASPARAS

Spausdiname Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos ir akcinės bendrovės metinio suvažiavimo aprašymą. Abiejų organizacijų veikla yra labai glaudžiai susijusi, tad ir aprašyme nematyti aiškaus skirtumo. Aprašymas dėl vietos stokos yra trumpintasis. RED.

Po pakartotinių atidėliočių Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos suvažiavimas įvyko 1997 m. liepos 19-20 d.d. Tai patį savaitgalį įvyko ir D. Britanijos lietuvių s-gos akcinės bendrovės 49-tasis suvažiavimas. Jį pradėjo centro valdybos pirm. J. Alkis, pakviestas tylos minutę pagerbti mirusius dr-jos narius.

Suvažiavimo dalyvių sveikino Lietuvos ambasadorius Justas Paleckis. Pirmininkauti pakviestas J. Zokas, sekretore išrinkta A. Padvoiskienė. Sudaryta nutarimų ir sveikinimų komisija: H. Gasperas, I. Timmins ir J. Juras.

Pradžioje kilus nesutarimams, mandatų ir nominacijų k-jos pranešimas paskelbtas po sveikinimų. Pasirodžiusi mandatų ir nominacijų komisija, susidedanti iš J. Černio, B. Levinskienės ir A. Klimo, pateikė pranešimą, padarytą J. Černio. Pastarasis pareiškė nesutinkant su kitais k-jos nariais dėl elgesio valdybos, kuri išbraukė kai kuriuos asmenis iš narių sąrašo, paskyrę pirmininkus narių nebeturinčiose vietovėse. Pranešėjas faktai nurodinėjo prasielkimus su tiesa ir tikrove.

Pirmininkaujantis ne visiems leido kalbėti ir dėl to prarado suvažiavimo dalyvių pasitikėjimą. Bradfordo skyriaus atstovas A. Blinstrubas pareiškė, kad J. Zokas esąs tų valdybos gynėjas ir dėl to buvo priverstas pasitraukti iš pirmininko pareigų. Kilus nemaloniui triukšmui, iš salės išėjo ambasadorius J. Paleckis ir tuo metu Anglijoje buvęs poetas B. Brazdžionis su ponia.

Netekus pirmininkaujantį buvo paskelbta pertrauka. Vėl susirinkus niekas nesutiko pirmininkauti. Tada susirinkimui vadovauti grįžo J. Zokas. Pranešimus padarė valdybos pirm. J. Alkis ir tarybos pirm. Z. Juras. Pastarasis kritikavo valdybos veiklą: "šiandien matome jų diktatūrinės veiklos vaisius". "Europos lietuvių" redaktorių priekaištavo valdybai, kuri pateikusi netikslią apyskaitą, rodančią nuostolį, kai tuo tarpu laikraštis buvo davęs pelno.

Skyrių ir kitų darbuotojų pranešimuose skaučių vadovė Vida Gasperienė padėjo rėmėjams ir pakvietė dalyvauti suaktyvinėje 50 metų veiklos stovykloje. Jauni-

mo s-gos vadovai Algis Gasperas ir Ričardas O'Brien pranešė, kad be DBL sąjungos paramos įteigė pasiūlyti savo atstovus į jaunimo kongresą JAV-bėse.

Revizijos komisija, susidedanti iš J. Kvietelaičio-Ewatt, Irenos Timmins ir S. Kasparo, 1997 m. birželio 16 d. tikrino knygas. Pranešimo aktą perskaitė S. Kasparas. Pajamų turėta, įskaitant Lietuvių namų paramą sąjungai, 4868 sv. Išlaidų – 4313 svarų, likutis – 555 svarai. 1995/96 finansiniais metais sąjungos nariai sumokėjo 137 sv. Tai sąjunga turi oficialiai 137 narius. Be to, buvo peržiūrėti sąjungos skyrių narių sąrašai. Rasta narių, dalyvaujančių dviejuose skyriuose, ir dalis mirusiųjų tebėra narių sąrašuose. S. Kasparas suvažiavimo dalyvius tikino, kad kaip dabar narių sąrašai tvarkomi, nėra ko nusiminti – ir numirę dar keliolika metų dalyvausime suvažiavimuose ir rinksim valdybas...

Buvo pateikta keliolika rezoliucijų, kad Sąjunga nepasitiki dabartinę centro valdybą, kad būtų priimtas metiniam suvažiavimui nutarimas, įpareigojantis centro valdybą atsistatydinti. Tos rezoliucijos turėjo būti pateiktos suvažiavimui svarstyti – priimti ar atmesti, bet jos nebuvo pateiktos. Antrąkart iškilo triukšmas. Tuo baigėsi pirmos dienos posėdžiai.

Antroji diena

Antrąją suvažiavimo dieną (liepos 20), pagal suvažiavimo darbotvarkę, 9 v.r. turėjo būti pamaldos suvažiavimo dalyviams. Deja, jų nebuvo, nes niekas iš direktorių nesutarė su Londono lietuvių parapijos klebonu kun. J. Sakevičium, MIC, dėl tų pamaldų.

Turėjo įvykti rinkimai į centro valdybą. Mandatų ir nominacijų komisijos vardu J. Černis vėl iškėlė vakar dienos klausimą dėl atstovų mandatų. Teigė, kad centro valdybos direktoriai pristatė netikslius skyrių sąrašus su mirusiųjų pavardėmis arba žmonių, kurie nebegyvena D. Britanijoje. Anksčiau pasiūlyti kandidatai į centro valdybos direktorius esą nepriimtini. Baigęs savo pranešimą, J. Černis pasiūlė suvažiavimo pirmininkui nutraukti šį neteisėtą suvažiavimą. Tai pasiūlęs, išėjo iš salės. Centro valdybos nariai bandė aiškinti, bet nesėkmingai. Londono pirmojo skyriaus atstovė adv. Virginija Juraitė-Watson, gavusi balsą, sakė, kad jai, kaip teisininkei, gerbiaučiau savo profesiją, tenka palikti šį suvažiavimą. Su ja išėjo adv. Kastytis Baublys, tarybos pirm. Z. Juras, Nottinghamo skyriaus atstovė Vida Gasperienė, revizijos komisijos narys S. Kasparas, "Europos lietuvių" redaktorių H. Gasperas ir kiti – 15 žmonių.

Naujieji Lietuvių namai

Suvažiavimo proga Londone buvo atidaryti naujai pirkti, nebaigti remontuoti Lietuvių namai (17 Freeland Rd., Ealing Common W5). Centro valdyba juos nupirko neatsiklausius visuotinio suvažiavimo, nors ankstyvesniuose suvažiavimuose buvo nutarta, kad centro valdyba neturi teisės pirkti naujų Lietuvių namų be

Kolegijos 50-metis

Šv. Kazimiero kolegija Romoje rengiasi minėti 50 metų veiklos sukaktį 1998 metų kovo 4 dieną (Šv. Kazimiero šventė). Kolegija oficialiai Vatikano buvo pripažinta 1948 m. gegužės 1 dieną, nors jos veikla pradėta anksčiau.

Sukakties proga numatyta visa eilė renginių. Ruošiamas ir specialus leidinys su Kolegijos istorija, atsiminimais, sveikinimais. Kadangi Kolegijai vis reikia finansinės paramos, minėtame leidinyje numatyti geradarių sveikinimai, susieti su aukomis. Bus penkios sveikintųjų kategorijos: ypatingieji geradariai, aukoję 1000 dolerių ir daugiau, geradariai – 500-1000 dol., mecenatai – 100-500 dol., rėmėjai – 25-100, sveikintojai – 10-25 dol. Sveikinimus prašoma siųsti iki 1997 m. lapkričio 30 d. Čekius rašyti Collegio Litano ir siųsti šiuo adresu: Pontificio Collegio Litano, c/o Msgr. Al. Bartkus, Rector, Via Casalmonferrato 20, 00182 Roma, Italia.

Amerikoje norintieji siunčiamą auką Kolegijai nurašyti nuo valstybinių mokesčių prašomi taip rašyti čekius: St. Casimirs Guild, Att. Mrs. Anna Wargo, President, 125 S. Morris St., St. Clair, PA, 17970, USA.

Kolegijos vadovybė iš anksto reikiša nuosirdžią padėką visiems geradariams. Inf.

Wasaga Beach, Ont.

M. JUOZAITIENĖS PADĖKOJE ("TŽ" 36 nr.) įkurtuvių dalyvių sąrašą praleista A. Bliskienė. Žinutės autorė už klaidą atsiprašo.

Hamilton, Ontario

A.a. FELIKSO URBAČIO atminimui pagerbti Tėvynės sąjungai aukoję: \$20 – M. J. Gimzauskai, M. L. Paška, V. P. Sidlauskai, A. J. Norkai.

Prisimindami mirusiuosius ir reikšdami užuojautą jų šeimoms, Kanados lietuvių fondui a.a. Felikso Urbaičio atminimui aukoję: \$25 – Z. N. Stonkai; \$20 – V. R. Bartininkai, A. S. Urbonavičiai, P. Žulys, J. T. Andrukaičiai, J. G. Kristolaičiai, A. Petrauskas, A. Petraitienė, L. Stukienė, Z. Čekauskas, J. T. Povilauskai; \$15 – A. Bungardienė; \$10 – K. S. Karasokas, P. Krivinskienė, A. Leščienė, G. Agurkienė, J. R. Pleiniai. A. a. Genovaitės Juodelienės atminimui aukoję: \$20 – Z. Čekauskas, A. P. Armonai, E. Apanavičius, J. G. Kristolaičiai, J. R. Pleiniai. Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas. KLF

1997 m. visuotinio suvažiavimo pritarimo.

Minėto š. m. suvažiavimo dieną tarp posėdžių LN akcinės bendrovės direktorių valdybos pirm. K. Tamošiūnas pakvietė susirinkusius į kiemą atidarymui. Jis ten pasidžiaugė nauju namu ir pakvietė Lietuvos ambasadorių J. Paleckį perkirpti juosteletį. Tai atlikęs pasakė, kad namai atidaryti. Londone viešintis Lietuvos marijonų vienuolijos provincialas kun. dr. Vyt. Brilius, MIC, pašventino namus ir palinkėjo, kad namai būtų meilės, ramybės ir teisingumo židinis.

Knygos sutiktuvės

Viename naujųjų Lietuvių namų kambaryje, kuriame telpa 25 žmonės, įvyko rašytojo K. Barėno paruoštos knygos "Britanijos lietuvių 1974-1994" sutiktuvės. Su knyga ir su jos autoriumi supažindino E. Šova. Sutiktuvėse dalyvavęs poetas Bernardas Brazdžionis ir ponia pasveikino rašytoją K. Barėną, besirušiantį švęsti 90-tąjį savo gimtadienį š. m. pabaigoje.

Stasys Kasparas

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Jaunimo centras Čikagoje šiemet ruošiasi paminėti veiklos keturiasdešimtmetį. Minėjimo renginiai yra numatyti gruodžio 5-7 d.d. Pirmiausia gruodžio 5, penktadienį, bus atidaryta paroda M. K. Čiurlionio galerijoje. Ją bus galima lankyti ir šeštadienį, susietą su pasisvečiavimu. Sekmadienis bus pradėtas Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje. Po jų įvyks rinksis didžiojoje JC salėje aptarti keturiasdešimtmetį nuteito kelio. Tada prasidės meninė dalis, o po jos – iškilminga vakarienė. Bus traukiami laimingieji bilietai, pradėti platinoti spalio mėnesį.

Marija Rudienė, Balfo centro valdybos pirmininkė, gyvenanti Floridoje, turėjo sunkią širdies operaciją žymiosiose Mayo klinikoje Jacksone. Operacija buvo sėkminga. Pacientė sveiksta. Visi jai linki atgauti sveikatą ir grįžti visuomeninėn veiklon.

Čikagietis vysk. Hansas Dumpys dalyvavo Hong Konge įvykusiame pasaulio evangelikų liuteronų suvažiavime, atstovaudamas lietuviams evangelikams liuteronams.

Lenkija

Lenkijos lietuvių "Aušros" pranešimu, Lietuvos socialinės apsaugos ir darbo ministerija yra pasirašiusi sutartį su Lenkija. Ta sutartis įpareigoja Lenkiją savo paskirtas pensijas mokėti asmenims, kai jie persikelia gyventi Lietuvoje. Lenkijos pensijų persiuntimo reikalu reikia kreiptis šiuo adresu: Biuro Rent Zagranicznych, ul. Senatorska 8, 00-701 Warszawa, faks.: (0-22) 274009.

Punsko lietuvių džiaugiasi juos gegužės 27 d. aplankiusiu rež. P. Maželio vadovaujamu Los Angeles lietuvių dramos sambūriu. Šis saviveiklinis JAV lietuvių teatras tada buvo atvykęs į Žemaitės "Trijų mylimų" festivalį Telšiuose. Šį spektaklį, suradę laiko, jie atvežė ir Punsko lietuviams.

Britanija

Penkiasdešimtmečiui skirtas organizacijos D. Britanijos lietuvių sąjungos (DBLS) suvažiavimas rugsėjo pradžioje įvyko Nottinghamame. Pasak DBLS direktorių valdybos vicepirm. K. Tamošiūno DBLS dar turi apie 700 narių, bet jie yra suskildę dėl Londone netektų Lietuvių namų. Iši-gytas viešbutis per mažas didesniems susitikimams. Tad šiam penkiasdešimtmečio suvažiavimui teko ieškoti vietos Nottinghamame. Pasak ELTOS pranešimo "Lietuvos ryte", Anglijos lietuvių ir šventė, ir gincijosi.

DBLS penkiasdešimtmečio šventė Nottinghamame rugsėjo 6 d., laukta pusimtyt metų, nebuvo linksmas. Skilimas dar nepašalin-tas. Nieko negirdėti ir apie smagų pranešimą, kad "Europos lietuvių" jau grįžta savon gimtinėn, kuri yra Londone. Matyt, išvykti Vilniui su gero popieriaus marškiniais ir pinigais buvo lengviau nei sugrįžti Londonan be nieko, kur dabar laukia kompiuteriai.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje.

įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATY

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki1.75%	Asmenines nuo.....6.25%
santaukas.....2.25%	nekiln. turto 1 m.....5.60%
kasd. pal. taupymo sąsk.....1.50%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius.....2.50%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauų dydį iki \$2,000. Be to, narių santaukos apdraustos TALKOS atšargos kapitalu 3 ml. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
180 dienų indėlius.....2.75%	
1 m. term. indėlius.....3.25%	
2 m. term. indėlius.....4.00%	
3 m. term. indėlius.....4.25%	
4 m. term. indėlius.....4.75%	
5 m. term. indėlius.....5.25%	
RRSP ir RRRF (Variable).....2.50%	
1 m. ind.....3.25%	
2 m. ind.....4.00%	
3 m. ind.....4.25%	
4 m. ind.....4.75%	
5 m. ind.....5.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE

“Prošvaistė šešėlyje”

Australijoje gyvenančios rašytojos AGNĖS LUKŠYTĖS romanas

ALĖ RŪTA

Agnė Lukšytė – jau plačiai žinoma rašytoja, gavusi dvi premijas: už novelę “Zefirantės” (“Dirva”, 1981 m.) ir Lietuvių rašytojų dr-jos 1994 m. už novelių rinkinį “Baltoji chrizantema”. Anksčiau yra išleidusi novelių rinkinį “Kalnų vėlnias” (1970, Australijoje) ir dramą “Kavinė po kadagiais” (nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje).

Iki šiol stambiausias A. Lukšytės veikalas yra šis romanas – dviejose knygose (3 dalys) – “Prošvaistė šešėlyje”. Išsamia jo recenziją, parašytą Australijoje gyvenančio rašytojo-poeto Juozo Almio Jūragio, išspausdino “Mūsų pastogė”. Įėjus šį kūrinių įvertinto labai gerai, net siūlydamas jį premijuoti. Ir autorė, ir recenzentas yra po Antrojo pasaulinio karo Australijos gyventojai, gerai susipažinę su šio krašto vietiniais gyventojais ir pačiu kraštu. Kitiems lietuviams – tai egzotika. Ir gerai, kad rašytoja Agnė Lukšytė tą egzotiką romane atskleidžia.

Aprašomas aborigenų globėjas – katalikų kunigas Mykolas Karpis, taip pat jo draugas ir kaimynas Romas Augustus, – abu kitados atvykę iš Skotijos į Dunarungą, mažą Australijos miestuką. Jų tėvai Skotijoje buvo ateiviai iš Lietuvos. Juos ir galima pavadinti pagrindiniais knygoje veikėjais (lietuvių kilmės), nors ir romano siužetą iglaudžiami ir būsimas Augustų dukters Herminos vyras, detektyvas Edvardas Rasma, ir krokodilų medžiotojai. Užsimenama ir apie lietuvių ateivių bendruomenę, minima Lietuvos istorija.

Pradžioje sudomina Ievos Augustienės keisti regėjimai: nėsčiai materiai nuolat vaidenasi nužudytos Žeraldinos Čemberienės veidas, kaip tik tuo metu, kai velionės kūnas išmestas netoli ir vėliau slapiai palaidojamas. Ieva – silpnų nervų ir trapios sveikatos. Gydotojas tvirtina, kad ir dabar kūdikis negyvas joje, tačiau po šių regė-

jimų išsiose kūdikis atgyja, gimsta mergytė – Hermina, panaši į nužudytąją.

Apie šias moteris – Ievą, Herminą, Čemberienę – ir sukasi įvykių grandinė, religiniai ir gamtiniai ženklai, mitai, nužudymai ir savižudystės, policijos tyrinėjimai... Tik pačių moterų psichologija, kaip ir kitų charakterių, nėra plačiau atskleidžiama. Pagrindė – įvykiai, gamta, bendruomenė, įvykių narpliojimai, išstętas detektyvinis pasakojimas. Įsigilinti į jų vidų gal autoriui trukdė daugybė veikėjų: detektyvai, policijos tarnautojai, Kirililikos kaimelio aborigenai, tarnautojai, tarnaitės, ateiviai, autostrados darbininkai... Kur ten kiekvieną išnarplios, kodėl jis toks ir taip elgiasi.

Bet aborigenų bendruomenė (kun. Karpio globoje) romane įdomi: jų papročiai, religiniai ženklai, mitai ir pasakos, jų sąlytis su gamta, polinkis į alkoholį... Rašytoja spalvingai įjungia juos į baltųjų ateivių gyvenimą, parodo kultūrų skirtumus.

Keli meilės nuotykiai, keli nužudymai (ir nusizudymai) dėl meilės bei rasinių skirtumų, tačiau jų priežastys ir tie žmonės lieka miglose.

Žinoma, jei autorės tikslas buvo bendro gyvenimo ir gamtos aprašymas, o ne vidinės žmogaus dramos gilesnis at-

skleidimas, tai ji pasiekė gerų rezultatų. Vargiai iki šiol ar kas taip ryškiai, spalvingai buvo lietuviui skaitytojui Australiją atvėręs.

Taip pat patrauklūs bent keli ir pagrindiniai žmonės: geradaris klebonas Karpis, verslininkas Romas Augustus, jo dukterė Hermina, su staigiai jos pamiltu žurnalistu-detektyvu (lietuvių kilmės) Edvardu. Jie darė įtakos visai jų gyvenamai aplinkai. A. Lukšytės teigiamieji charakteriai yra ryškesni už piktybinius, neigiamuosius (gal sąmoningai?).

Įdomiausia romane Australijos gamta ir etnografija. Sužinai per porą dešimtmečių (toks abiejų knygų laikas) kun. Karpio gerų darbų pasekmes, aborigenų lėtą apšvietos troškimą ir didėjimą, siekiamą net mokytis “baltųjų mokyklose”. O baltieji nenori priimti nei aborigenų, nei naujų ateivių iš Europos, nors jie patys buvo kitados ateiviai, užėmę juodųjų žemes...

A. Lukšytė vaizdžiausiai iš visų iki šiol lietuvių rašytojų aprašo savo gyvenamą kraštą (išvykus iš Lietuvos). Kraštą ir vietinių žmonių kilmę, gyvenimo būdą, santykius su ateiviais...

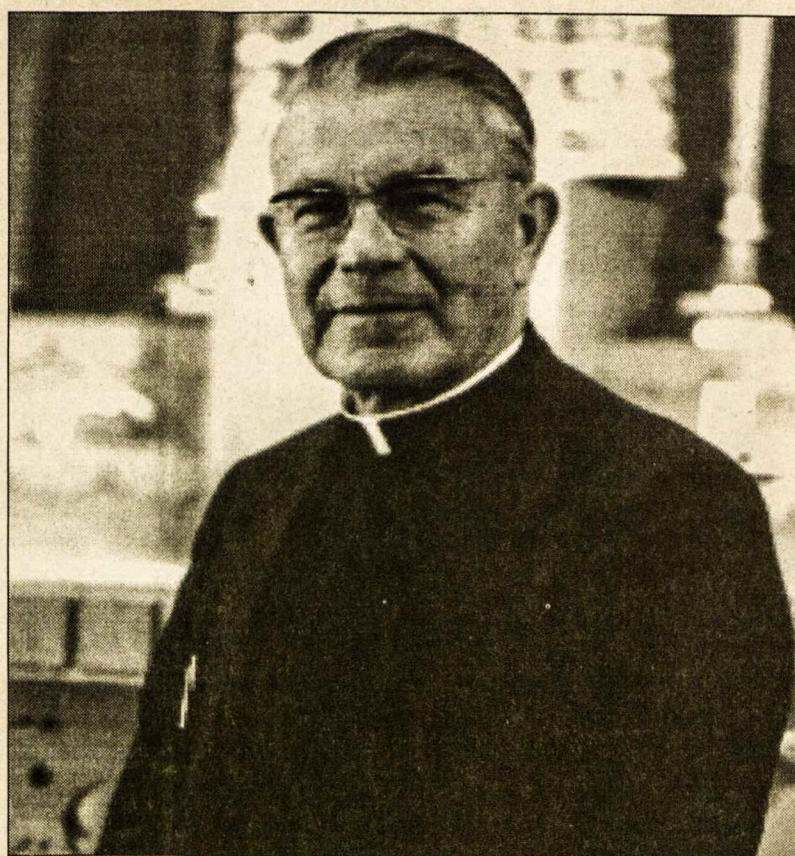
Nei Pietų ir Šiaurės Amerika, nei kuri Europos šalis (išskyrus gal apie Pietų Prancūziją Jurgio Savickio veikale “Žemė dega”) nebuvo po II Pasaulinio karo ateivių rašytojų taip atidėjusiai, smulkmeniškai aprašyta. Be to Australija yra dar įdomesnis kraštas už Amerikos žemyną tautų įvairovę, senųjų rasinių ir naujųjų mišinių, tikėjimų, papročių daugybę, lėtą modernių krašto apraiškų persiėmimą, gamtos savitumą. Tuo ši knyga labiausiai ir pasižymi. Įdomus ir pagrindinis veikėjas kunigas Karpis, kuris visus patraukia meile kiekvienam žmogui.

Autoriui reikia pripažinti keleriopą talentą: sąžiningumą vaizduojant tikrovę, bet ir stiprią, plačią vaizduotę, sugebėjimą įsijauti į paprastų žmonių svajones, norus, veiksmus, sieti juos su paslaptinga gamta, senųjų papročių ženklais ir visa tai lengvai atpasakoti. Lukšytės pasakojimas – lyg čiurlenančio upelio tekėjimas: ramus, peršokęs visas kliūtis, visus akmenėlius... Primenama filmų teksto rašyma: žodį po žodžio, veiksmą po veiksmo, dialogų pakaitomis su žmogaus judesiu. Gamtos gyventojai – paukščiai, medžiai, akmenys, tarytum gyvi romano veikėjų dalyvauja žmonių veiksmuose. Užtat jos aprašoma gamta gyva, kiekvienas padaras gyvena savą judesiu, sava šneka ar garsu.

Romano kalba taisyklinga, stilius – lengvo kalbėjimo, bet vaizdingas. Tekstas tinkamas filmui paruošti. Korektūros klaidų kaip ir nėra.

Knyga turėtų būti įdomi kiekvienam skaitytojui. Greitai perskaičiau, lyg plaukdama sraunia upė...

AGNĖ LUKŠYTĖ, PROŠVAISTĖ ŠEŠĖLYJE. Romanas dviejose knygose (354 psl. abiejose). I išleista 1996 m., II – 1997 m. Hario Lukšės lėšomis. Redaktorius ir leidėjas Jonas Nainys, viršelio dailė Jonas Liolis. Spausdino AB “Standartų spaustuvė” (S. Dariaus ir S. Girėno 39, Vilnius, 2600). Antrą knygą spausdino Poligrafinių paslaugų įmonė (A. Strazdelio 1, Vilnius, 2000). Tiražas – po 1,000 egz. Gaunama ir pas autorę (9 Elwin St., Peakhurst NSW 2210, Australia).

Prelatas JONAS KUČINGIS, Los Angeles lietuvių klebonas

Darbai Amerikoje ir Lietuvoje

Prelatui Jonui Kučingui atšventus kunigystės šešiasdešimtmetį

IGNAS MEDZIUKAS, Los Angeles

Prel. Jonas Kučingis, 1997 m. liepos 27 d. atšventęs savo 60 metų kunigystės sukaktį Švėkšnoje, kur kadaise buvo laikęs primicijas, sugrįžo į Šv. Kazimiero parapijos kleboniją, Los Angeles, kur jis nuolat gyvena. Buvo šiek tiek pavargęs, bet greit atsigaavo ir vėl įsijungė į kasdienines pareigas šventovėje. Rugsėjio 24 d. parapijos salėje buvo parodytas P. Jasukočio suledaguotas filmas, kuriam buvo atvaizduotos didžiosios iškilmes, įvykusios Švėkšnos šventovėje šv. Jokūbo atleidimo dieną.

V. Šimkus Šilutės rajono nepriklausomame savaitraštyje “Šilo karčema” (1997.VIII.1) rašo: “O šiemet atlaidai buvo ypatingi tuo, kad Mišias bažnyčioje aukėjo prel. Jonas Kučingis-Kučinskas, atvykęs iš tolimosios Amerikos. Jis – kilęs nuo Švėkšnos, kunigavęs keliose Lietuvos parapijose, o dabar tikėjimo tiesas skelbiantis Amerikos lietuviams”.

Toliau rašoma, kad sveikinimo žodžius sukurtyvininkui tarė Telšių vyskupas A. Vaičiūnas, seimo narys A. Bartkus, Šilutės rajono meras S. Laužikas, jo pavaduotoja V. Bubilienė, Švėkšnos seniūnas A. Šeputis ir visa eilė sveikintojų. Jie dėkojo prelatui už tartą šventą žodį, apdovanojo atminimo dovanomis, prašė autografų į jo čia pat neseniai išleistą knygą “Mano gyvenimo taktą”.

Prel. J. Kučingis šios sukarties proga Lietuvos respublikos prezidento Algirdo Brazausko Vilniuje buvo apdovanotas Gedimino ordinu už lietuviybės stiprinimą Amerikoje.

“Po pamaldų žmonės sučėna į buvusį grafo Platerio parką netoli bažnyčios. Būriais susėda ant žolės, rato viduryje susideda iš namų atsineštus valgius ir gėrimus, vaishinasi ir dainuoja... Taip apie seniau Švėkšnoje vykusius atlaidus savo knygoje rašo prel. J. Kučingis. Panašiai buvo ir šiemet liepos 27. Nors, kaip rašo korespondentas, laikas įnešė į mūsų gyvenimą pasikeitimų.

Kitame Šilutės rajono laikraštyje (1997.VII.26) “Pamarys” išspausdintas žurnalistas S. Skutuliens pokalbis su prel. J. Kučingiu, pavadintas “60 metų ten,

kur šaukė Dievas ir Lietuva”. Jame prelatas atsako į klausimus apie jo atliktus darbus ir gyvenimą Amerikoje, kviečia po iškilmių vaišėms: “Kviečiu visus į savo šventę; po šv. Mišių, 13 val., bus pietūs valgykloje, netoli Vilkėnų kapinių. Kviečiu visus alkanus, pavaišinsiu”.

Mačiusieji filmą Šv. Kazimiero parapijos salėje labai stebėjosi prelatu išverme ir sveikata: jis Švėkšnoje per iškilmes šventovėje atlaikė tokią dvasinę bei fizinę įtampą. Daugelis manė, kad sukurtyvininkas yra Dievo apdovanotas gera sveikata, todėl dar ilgai darbuosis mūsų tarpe. Paklaustas, kaip jaučiasi po kelionės į Lietuvą ir ten vykusius iškilmių, sakė buvo pavargęs, bet dabar vėl atsigaavęs ir tebėra judrus kaip ankščiau.

Apie prel. J. Kučingio sukartį daug rašė ir kiti Lietuvos laikraščiai. “Lietuvos aidas” (1997.VII.09) Stasys Gentvilas straipsnyje “Prelatas Jonas Kučingis ir Lietuva” jį vadina vienu iškiliausiu Lietuvos sūnu, daug nusipelnusiu savo tautiečiams ir Lietuvos laisvei.

Laikraštis “XXI amžius” (1997.V.09) įdėjo kun. Kazimiero Ambraso, SJ, straipsnį “Plačiai išskėtės veiklos sparnus”, kuriame išvardija prel. J. Kučingio biografiją ir atliktus darbus, pridėdamas jo parašytą dešimtį tautinių įsakymų, kurie neprisara reikšmės, kol užsienyje gyvena nors vienas lietuvis, nes Lietuvai buvo, yra ir bus brangus kiekvienas jos vaikas. To paties laikraščio “XXI amžius”, 1997.VII.04) įdėtas Stasio Gentvilo straipsnis apie prel. J. Kučingio sukartį “Nuo Švėkšnos iki Los Angeles”.

“Šilalės artojas”, rajono laikraštis (1997.VII.15 ir 18), įdėjo kun. K. J. Ambraso, SJ, platų pokalbį su prel. J. Kučingiu “Darbai nusagstytas praeities kelias”. “Apžvalgoje”, krikščioniškos minties laikraštyje (1997.VII.11) įdėtas ilgas apie prel. J. Kučingį straipsnis “Ten, kur šaukė Dievas ir Lietuva”, parašytas Stasio Gentvilo.

Žodžiu, Lietuvos spauda, kaip ir JAV lietuvių laikraščiai plačiai rašė apie prel. J. Kučingio sukartį, supažindindami su jo įdomia biografija, turiningais darbais ir reikšmingais nuopelnais. Geros sveikatos ir ilgų metų prel. J. Kučingui!

Tautinių šokių instituto valdyba ir dėstytojos tautinių šokių kursuose Dainavos stovyklavietėje 1997 m. vasarą. Iš kairės: L. Tautkuvienė, R. Paskočiūnienė, D. Dzikiene, J. Karasiejus, R. Pluriene, R. Karasiejienė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Pirmuosius ledus Australijos sostinėje Kanberoje Lietuvos dailininkai pralaužė dalyvavimu parodose 1982 ir 1984 m. Abi šias parodas tada suorganizavo Audronė Stepanienė. Vėliau tokių parodų Kanberoje kažkodėl buvo atsisakyta iki šių metų pavasario. Su šiemetinėmis “Lietuvos aido” skaitytojais supažindina dr. Antanas Stepanas, profesiniais reikalais keliauęs Lietuvoje ir surinkęs rodučių naujoms parodoms Kanberoje. Ten jos buvo papildytos ir kai kurių vietinių Australijos lietuvių dailininkų darbais arba ir Lietuvos dailininkų kūrinių, jau turimais Australijos lietuvių rinkiniuose. Pirmoji buvo lietuviškų knygženklių paroda, atidaryta gegužės 15 d. “Studio One” galerijoje. Australų ten laukė V. Daniiliauskaitės, D. Gražienės, B. Gražio, E. Kriaučiūnaitės, K. Katkaus, H. Ratkevičiaus, J. Stauskaitės, N. Šaltenytės, N. Vilitienės, M. Vilučio, G. Jonaičio, A. Šakalio knygženklių, sienas papuošę didesni A. Kmieliausko, J. Stauskaitės, M. Vilučio kūriniai. Šią parodą atidarė dr. Sasha Grishinas, žymiausias dailės kritikas Kanberoje, kelių dailės knygų autorius, dailės istorijos dėstytojas, kalbėjęs apie tobulą knygženklio išvystymą Lietuvoje.

Antroji paroda, surengta Kanberos dailės mokyklos salėje, buvo grafiko Giedriaus Jonaičio, sausos adatos technikos specialisto, Vilniaus dailės akademijos dėstytojo. Ją taipgi atidarė dr. S. Grishinas gegužės 19 d. Sausos adatos grafika yra susidomėjusi Kanberos dailės mokykla ir australai grafikai, norėję gauti G. Jonaičio grafikos darbų. Keturis jo kūrinius nupirko Australijos valstybinės galerijos tarptautinių spaudinių departamentas. Parodos atidaryme žymusis dailės kritikas dr. S. Grishinas atkreipė dalyvių dėmesį į grafiko G. Jonaičio darbų kruopštumą ir žiūrovams analizavo jo kūrybą. Birželio 15 d. buvo surengta ir Kanberoje gyvenančio Australijos lietuvių dail. K. Kemežio tapybos darbių paroda. Jis kuria tik sau. Tad tie kūriniai yra lyg ir jo asmeninis dienoraštis.

Netikėta staigmena tapo ELTOS pranešimas iš Berlyno, kad ten įsikūrusiame Prūsijos kultūros fonde yra Mažosios Lietuvos veikėjo ir teologo Viliaus Grigaliaičio (1870-1945) testamentinis dviejų tūkstančių knygų palikimas laisvai ir nepriklausomai Lietuvai. Staigmena iš tikrųjų didelė. Mat mes tokio Lietuvos mylėtojo nesame turėję. Jo net ir enciklopedijose nėra. Jose rasime tik iš tiesų didelį Mažosios Lietuvos patriotą Vilių Gaigalaitį (1870-1945), gimusį prie Ragainės filosofą, evangelikų liuteronų kunigą, organizavusį lietuviškąsias mokyklas, kovojusį už Lietuvos nepriklausomybę. Keista, kad šią klaidą padarė ne tik ELTA Vilniuje, bet ir dienraščiai “Lietuvos rytas”, ir netgi “Lietuvos aidas”, tris kartus V. Gaigalaitį pavadinę V. Grigaliaičiu. Tiktai V. Gaigaliaičio pavardė yra ir sovietmečiu Vilniuje išleistose abiejų enciklopedijų laidose. V. Gaigaliaičio palikimą Lietuvai sudaro pirmieji jos valstybinio atgimimo laikraščiai, lyrika, proza, teologinė literatūra, politiniai raštai, apimantys 1914-1939 metus.

Vilniuje bus išleista knyga “Vietinė rinktinė”. Atsargos mjr. Antanas Martinionis, “Kardo” leidyklos vyr. redaktorius, “Lietuvos ryto” balandžio 26 d. laidoje praneša: “Pradėta rengti tokio pavadinimo knyga apie Lietuvos vietinės rinktinės karių patriotizmą, atsidavimą savo Tėvynei Lietuvai ir apie jų tragišką likimą prievarta pakliuvus į hitlerinės Vokietijos karo mašiną. Nors “Kardo” leidykloje sukaupta nemažai prisiminimų, bet kviečiame dar ir tuos, kurie jų neparašė, bent informuoti apie save, kad būtų galima knygoje paminti. Kiekvieno rinktinės vyro pergyvenimai ir jo kariaus tautos, mūsų visuomenės tragiškos istorijos dalis. Ji turi būti užfiksuota, kad išliktų ateinančioms kartoms, mūsų vaikams ir vaikaičiams. Kartu su prisiminimais siųskite nuotraukas, dokumentus (padarę kopijas grąžinsime). Jūsų laisvą lauksime iki birželio 30 d. Mūsų adresas: “Kardas”, a. d. 1847, LT 2043 Vilnius”.

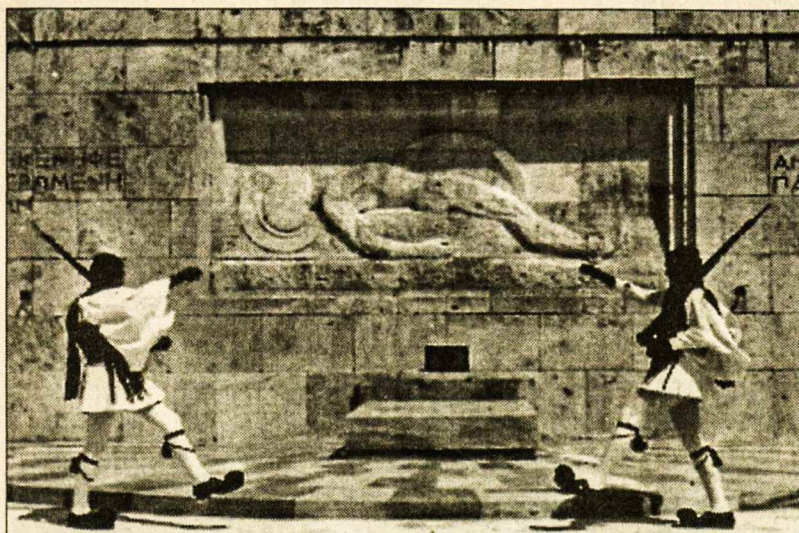
M. Mažvydo “Katekizmo” keturi šimtai penkiasdešimtojiems išleidimo metinėms skirtą specialų vakarą surengė Torunės M. Koperniko universitetas Lenkijoje. Jo bibliotekoje yra vienas iš dviejų visame pasaulyje išsaugotų šio “Katekizmo” egzempliorių. Minėjime apie Torunės ir Vilniaus universitetų bibliotekinių bendradarbiavimą kalbėjo jų vadovai torunietis S. Czaja ir vilnietis B. Butkevičienė. Išaugotas M. Mažvydo “Katekizmas” buvo parodytas minėjimo vakaro dalyviams, A. Valionui, Lietuvos ambasadoriui Varšuvoje, jį netgi buvo leista palaikyti rankose.

Lietuvos kultūros ministerija yra paskelbusi Algio Samulionio vardo geriausio lietuvių dramaturgijos pastatymo 1997 m. Lietuvos profesiniuose teatruose konkursą. Jam reikia pasirinkti klasiką ar šiuolaikinį lietuvių dramaturgijos veiklą arba prozos inscenizaciją. Tokio kūrinio premjera turi įvykti ne vėliau kaip iki š. m. gruodžio 1 d. Vertintojų komisija konkurso laimėtojus paskelbs prieš Kalėdas iki gruodžio 22 d. Režisieriams yra numatytos trys penkių, trijų ir tūkstančio litų premijos. Aktorių už geriausius vaidmenis konkursiniuose lietuviškosios dramaturgijos pastatymuose laukia dvi pusantros ir pusės tūkstančio litų premijos. Teatru, kuris bus pripažintas geriausiu lietuviškosios dramaturgijos pastatymo laimėtoju arba jo puoselėtoju, bus papildomai paskirta 30.000 litų lietuviškosios pjesės pastatymui 1998 m.

Kompozitoriaus Giedriaus Kuprevičiaus naujosios dviejų veiksmų operos “Prūsai” premjera Klaipėdos muzikiniame teatre buvo susieta su paminklo Martynui Mažvydui atidengimu Lietuvių aikštėje. Pasak “Lietuvos ryto” atstovės Aušros Pilaitienės, šios operos idėja yra Klaipėdos muzikinio teatro meno vadovo Stasio Domarko, norėjusio įamžinti tragišką prūsų tautos ir jų vadov Herkaus Manto istoriją. Idėjai įgyvendinti jis pasikvietė G. Kuprevičių, nuosirdų bičiulį nuo Kauno muzikinio teatro laikų, sukurusį muziką M. Giedrio vaidybiniam filmui “Herkus Mantas”. G. Kuprevičius, jau seniai norėjęs imtis operos istorine tema ir netgi galvojęs apie Barborą Radvilaitę, pasiūlymą priėmė ir ėmėsi darbo. “Prūsų” operoje išliko ir kai kurių motyvų iš filmui prieš du dešimtmečius sukurtos muzikos. H. Mantą ir Kristiną, pagrindinius atlikėjus, lydi jų pačių instrumentų fagoto ir obojų motyvai. G. Kuprevičius sakėsi per daug nesutolęs nuo Juozo Grušo “Herkaus Manto” dramos, bet savo darbą derinęs su jo rašytojo teisiu paveldėjimu.

Premjerinis naujos operos spektaklis, susietas su paminklo M. Mažvydui atidengimu, buvo paruoštas ir atliktas dar nepradėjus oficialiam Klaipėdos muzikinio teatro sezonui. Dirbo beveik visos teatro kolektyvas – dirigentas Stasys Domarkas, rež. Nerijus Petrokas, drabužių ir scenovaizdžių dail. Virginija Idzeltė, chormeisteris Vladimirovas Konstantinovas, baletmeisteris Jurijus Smoriginas. Kristinos vaidmenį atliko Valerija Balseytė, jį paruošė ir buvusi šio teatro dainininkė Asta Krikščiūnaitė. Problemų galėjo būti su Herkaus Manto vaidmens atlikėju Virgiliumi Noreika. Mat kompoz. G. Kuprevičius šiam vaidmeniui buvo panaudojęs visą tenoro diapazoną. V. Noreika prisipažino, kad už jį tik keliais mėnesiais vyresnis L. Pavarotti jau yra pasitraukęs iš operos scenos, tačiau jam pilnas diapazonas problemų dar neatnešė. Jis džiaugiasi tikrai gera opera. Tai jam liudija be priekabių bei apkalbų vykusios repeticijos. Liūdna skamba šiam žurnalistas A. Pilaitienės pranešimai pasirodę antrą kartą: “Klaipėdos muzikiniame – requiem išnykusiai tautai”. Panašios nuomonės, matyt, yra ir V. Noreika, prisiminęs japonų prasiitarimą, kad jie Lietuvos atvyksta pasižiūrėti mirstančios tautos. Cituodama V. Noreikos atsakymą žodžius, A. Pilaitienė rašo: “Su šiuo teiginiu galima sutikti arba ne, bet man šis spektaklis tarsi requiem, kurį gieda nykstanti tauta išnykusiai. Apie tai vertėtų susimąstyti ne tik žiūrovams, bet ir politikams”. V. Kst.

SPORTAS

Graikijos garbės sargybiniai prie Nežinomojo kario paminklo Atėnuose, kur 2004 m. vyks pasaulinė olimpiada

Olimpiada Graikijoje

K. BARONAS

Manau, kad sporto mėgėjai matė televizijoje Graikijos olimpinio komiteto atstovų džiaugsmą, paskelbus Juan - Antonio Samaranch, kad 2004 m. olimpinės žaidynės vyks Atėnuose. Mat iškritus pirmame balsavime kitiems kandidatams, buvo likę tik du miestai – Roma ir Atėnai. Teisingai vokiečiai rašė, kad Atlantoje nugalėjo "coca cola", o Lausanoje multimilijonieriaus žmona graikė Daskalaki (dažnai vadinama geležine ladi), pakviesdama pasitarti Pietų Afrikos prezidentą Mandelą ir "nupirkdama" Afrikos atstovų balsus. Tokiu piniginiu suokalbiumi pasipiktino Italijos spauda, nes italai tikėjosi ir jau rengėsi 2004 olimpiadai. Be to, už "amžiną miestą" kalbėjo įvykusios pasaulinės lengvosios atletikos pirmenybės Atėnuose, matant labai mažą susidomėjimą, nes kartais pirmenybės stebėjo tik keli tūkstantčiai žiūrovų.

Atrodo, kad ir pasaulinė spauda palaikė Romą, nes pvz. "International Herald Tribune" rašė, kad po sandorio su Mandela, olimpinės žaidynės nukeliavo į Atėnus. Tarptautinio olimpinio komiteto pirm. Juan-Antonio Samaranch netiki, kad buvęs suokaltis tarp Mandelos ir graikės. Be to, gaudy jis ne laiko už tikrą pinigą.

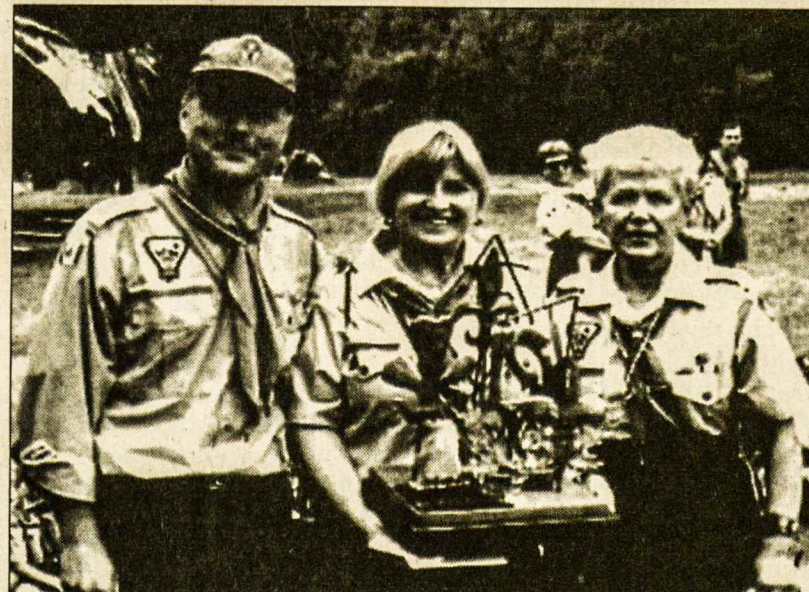
Tačiau po balsavimo multimilijonieriaus žmona prisipažino, kad ji susitiko su Mandela, pašydama jo juodosios Afrikos balsų. Tokiu būdu 14 balsų nukeliavo į Graikijos pusę, o tik šeši į Romą. Balsavimo

pasekmė 66:41 Atėnų naudai.

Miuncheniškis dienraštis "Sued-deutsche Zeitung" š. m. rugsėjo mėn. 10 d. vedamajį paskyrė Graikijai bei jos min. pirm. Simičiui (Simiitis), priskirdamas sportinį laimėjimą ir jam, nes tik dėka Simičio Graikija grįžta į stipresniųjų Europos valstybių gretas, tik dėka jo politinis ir ekonominis Graikijos svoris aiškiai pastebimas Europos sąjungos svarstykse. Gal jam taip pat pavyks išspręsti amžiną ginčą bei tautos neapykantą turkamams (ir priešingai), gal jam pavyks išspręsti ir Makedonijos valstybės vardo klausimą iki 2004-tųjų metų? Tuomet, graikai galės su pasididžiavimu iš olimpinio stadiono išieiti taikos balandžius. K.B.

Svečiai iš Lietuvos

Lietuvos olimpinio komiteto nariai pirm. A. Povilūnas, išd. R. Statuta ir V. Zuberis, grįždami iš pasitarimų JAV-bėse, kelias dienas viešėjo Toronte. Čia jie Lietuvį Namuose susirinkusius visuomenės veikėjus bei sportininkus supažindino su Olimpijo k-to užmojais ir ateinančių metų sporto renginiais. Kvietė visus atsilankyti Lietuvoje. Išd. Statuta palietė Olimpijo k-to finansinę padėtį. Už glaudų bendradarbiavimą pirm. A. Povilūnas KLB krašto valdybos pirm. A. Vaičiūna, Toronte apylinkės pirm. D. Garbaliuskiene ir ŠALFAS-Go pirm. A. Šileiką papuošė Lietuvos olimpinio k-to juostomis. S. Krašauskui ir A. Supronui įteikė dovanas. Po pranešimų Toronte sportininkai klausinėjo k-to narius apie Lietuvos sportinį gyvenimą. A.S.

Kanaudos skautų-čių stovyklavietė "Romuva", įsteigta 1962 m., šią vasarą, rugpjūčio 3-17 d.d. suaktyvine stovykla, sutraukusia apie 200 skautiško jaunimo, paminėjo savo gyvavimo 35-metį. Nuotraukoje – Kanaudos rajono vadovai su Lietuvių skautų sąjungos šiai suakčiai skirta simboline dovana. Iš kairės – brolijos atstovas ps. fil. A. SIMONAVIČIUS, seserijos atstovė s. fil. J. NEIMANIENĖ ir Kanaudos rajono vadė v.s. fil. R. ŽILINSKIENĖ. Nuotr. R. Otto

Queen Travel International Ltd
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

Oficiali Lietuvos avialinijos bilietų pardavimo agentūra Kanadoje
Kelionės į visus kraštus, visomis oro linijomis
Į Lietuvą: su AIR CANADA ir LAL – iš Toronto, Halifaxo, Otavos, Montrealio, Kalgario, Edmontono ir Vankuverio –

GARANTUOTAI GERIAUSIOS KAINOS
Iš Toronto, Montrealio, Otavos – su FINNAIR
Iš Toronto – su LUTHANSA, KLM, LOT
Skambinkite arba asmeniškai susitikite su manimi trečiadieniais tarp 11 val.ryto ir 6 val.vak. **Queen Travel** įstaigoje. **ALGIS MEDELIS**

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų gimesis iš Lietuvos, arba Jums skendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS, PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Registracija

"Aušros" sporto klubo 1997-98 m. krepšinio sezono registracija (merg. ir bern.) įvyks spalio 8 d., 6.30 v.v. Prisikėlimo parapijos salėje. Reikia atsinešti gimimo metrikų kopiją ir sveikatos draudos numerį. Treneriai paaiškins sportininkams ir jų tėveliams apie visą sezono planą. Registracijos mokestis: F komandai – \$30, D ir C komandoms – \$50 ir B ir A komandoms – \$75 metams. Kviečiame buvusius ir naujus krepšininkus. Norintys daugiau informacijų prašome skambinti Rūtai Jaglowitz tel. 416 622-9919. Inf.

Veiklos žinios

Tarptautinis kilnaus poelgio (Fair Play) komitetas premijavo 3 lietuvius: boksinkiną A. Šociką, ieties metikę B. Kalėdienę ir alpinistą V. Vitkauską. Vilniuje neseniai įvyko šių sportininkų apdovanojimo iškilmės. Jų metu buvo paskelbta, kad už savo veiklą specialią premiją gaus ir Lietuvos olimpinis k-tas. V. Vitkauskas 1993 m., vos tik nusileidęs nuo Everesto viršūnės, vėl kopė padėti nuleisti iš ten žuvusių alpinistų.

Linas Vaitkus JAV kalnų slidininkas iškovojo teisę dalyvauti Nagano olimpinėse žaidynėse. Jis įvykdė tarptautinės slidinėjimo federacijos reikalavimus ir atstovaus Lietuvai 1998 m. žiemos olimpinėse žaidynėse. A.S.

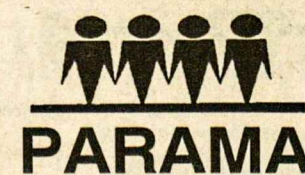
ŠYPSENOS

– Ačiū, teta, už dovaną, – sako Sauliukas.
– Neverta dėkoti, mano mielas vaikuči, – nusišypso teta.
– Ir aš taip manau, bet mama liepė.

– Įdomu, ponas Petraitis: jūs žmona rengiasi brangiai, o jūs labai jau kukliai.
– Taip. Žmona rengiasi pagal madą, o aš – pagal algą.

Skautų veikla

• Pradant veiklos sezoną rugsėjo 23 d. "Rambyn" ir "Satrijos" tuntų vadovai-vės susirinko posėdžio Lietuvių Namuose. Tuntininkas s. M. Rusinas pasidžiaugė praėjusią gerą "Romuvos" stovyklą. Patvirtintas metinis darbo planas. Trūksta draugininko vilkiukų draugovė. Nutarta tuntų posėdžius šaukti vieną kartą per mėnesį bendrai su sesėmis. Tuntininkas siūlė pasinaudoti kanadiečių skautų kursais. Tai pagerintų mūsų žinias ir veiklą. Visi tuntų nariai turi kaip galima greičiau užsiregistruoti. Tuo turėtų pasirūpinti tėvai. F.M.

LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:

2.00% už 30-89 dienų term. indėlius
2.25% už 90-179 dienų term. indėlius
2.50% už 180-364 dienų term. indėlius
2.75% už 1 m. term. indėlius
3.50% už 2 m. term. indėlius
4.00% už 3 m. term. indėlius
4.25% už 4 m. term. indėlius
5.00% už 5 m. term. indėlius
2.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.
3.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.50% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
2.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
3.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
3.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
4.25% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
4.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
2.00% už OHOSP (variable rate)
2.00% už taupymo sąsk. (gyv.draudra)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50.000
3.75% už JAV dol.1 m. GIC
2.75% už JAV dol. kasd.pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų.....5.25%
2 metų.....5.90%
3 metų.....6.40%
4 metų.....6.55%
5 metų.....6.75% (fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų.....4.95%

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000
mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrielį mortgičial.

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000
mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrielį mortgičial.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymos sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

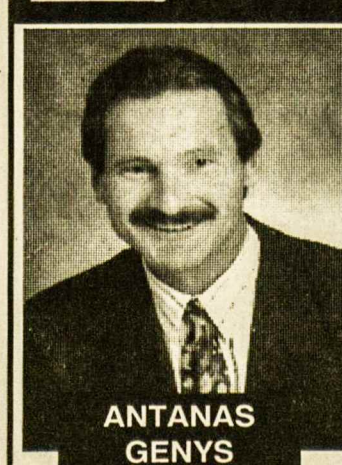
- Pirm., antr., trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniai nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rīšykla
"SAMOGITIA"
meniška įrīša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

PAŽADU JUMS

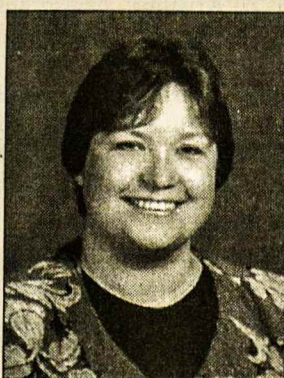
24 valandų

tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadū mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187
CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

BURNHAMTHORPE & MILL 6 kamb. "condominium".
Prašo \$169,900.
BLOOR & HAVELOCK 2 butų namas. Prašo \$244,900.

Skambinti

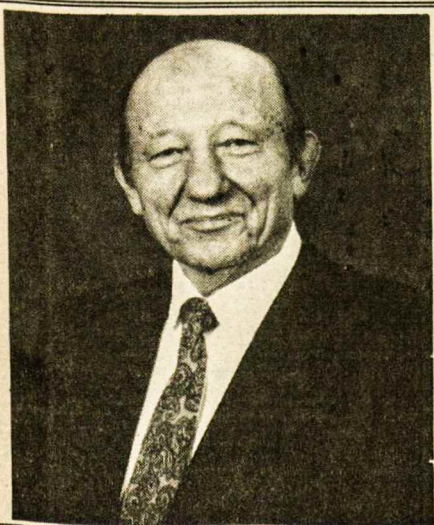
TEODORUI STANULIUI

SAŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokas | vakarus nuo Lietuvių namų)

tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

Turner & Porter
LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE

ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

Kelionės į Lietuvą 1997!
Kainos priklauso nuo oro linijos bei kelionės trukmės. Teiraukitės apie mūsų SUPER SAVING kainas.
Sutvarkome išskvėtimus ir parūpiname draudimą
Organizuojame grupines ir individualias keliones laivais
Skambinti **Audronei** tel. 416 255-8473,
Faksas 416 252-8854
Re.#02556148 Division of Scandinavian Travel Centre

Prieš norėdami pirkti ar parduoti namus, kreipkitės į
RUBY REAL ESTATE LTD., Broker
27 John St., City of York, Ontario M9N 1J4
Tel. (416) 249-RUBY(7829)
Profesinis nekilnojamos nuosavybės reikalų tvarkymas
SKAMBINKITE:
Victor E. Rudinskas, Chief Broker,
B.Eng., M. Eng., P.Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
ARBA
Dr. Leona Rudinskas, Associate Broker
Jūs galite sutaupyti už teisinį patarnavimą

Dr. DAIVA NORKIENĖ
ŠEIMOS GYDYTOJA
Mielai priima naujus pacientus
(416) 767-7725
2150 Bloor Street West (prie Runnymede), Toronto, Ontario M6S 4V7, Suite 205 (pirma aukšte)

Juozas (Joseph) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.
- 25 metų namų remonto patirtimas.
- Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patirtimas.
- Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 532-5893
Nemokamas namų įvertinimas

Vilija Valiuškienė,
diplomuota pianistė-pedagogė, priima mokinius nuo 4 m. amžiaus fortepijono, dainavimo, teorijos pamokoms. Taip pat ruošia konservatorijos egzaminams. Moko visomis savaitės dienomis, gali atvažiuoti į mokinio namus.
Tel. 416 531-1906
Adresas: 12 Bartlett Ave (Bloor ir Dufferin), Toronto, Ont. M6H 3E6. Fax 531-1906

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus | vakarus) Ontario, Canada, M6P 1A7
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390
LIETUVIŠKAS kelionių biuras
♦ Patarnauja visais kelionių klausimais
♦ Ypatingai geros kainos visomis oro linijomis
♦ Nebrangūs ir patikimi draudimai
♦ Įdomūs maršrutai Lietuvoje
♦ Skubūs išskvėtimai
♦ Dokumentų vertimas
♦ Pačios geriausios kainos atvykstantiems iš Lietuvos
♦ Nemokamas bilietų pristatymas | namus
♦ Toronto miesto ribose keleiviams, negalintiems apsilankyti mūsų įstaigoje, patarnaujame namuose
♦ Dažnai skraidančių dėmesiai - 14-tas bilietas nemokamai
Keliaudami per Astra Travel & Services Inc. kelionių agentūrą, padėsite Lietuvos našlaičiams. 5% pelno bus skiriama Lietuvos vaikų fondui ir našlaičių stovyklai "Saulutė" Palangoje.
Garantuojame sąžiningą patarnavimą!

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7

Antrosios dainavimo stovyklos Anapilyje dalyviai-vės

Dainos stovykla Anapilyje

Antroji vaikų choro "Angeliukai" dainavimo stovykla
1997 m. rugpjūčio 25-29 dienomis

Paskutinę vasaros atostogų savaitę Anapilio sodyba skambėjo vaikų balseliais. Visą savaitę vykusioje antroje dainavimo stovykloje dalyvavo 19 mergaičių ir berniukų, kurie beveik visi priklauso parapijos vaikų chorui "Angeliukai".

Stovyklos programa pradedavo 9 v.r. muzikine mankšta, ritminiais pratimais, šokio žingsneliais. Pramankštinę savo kūnelius vaikai sėsdavo dainuoti. Dainavimo užsiėmimai būdavo dukart per dieną. Rytinio užsiėmimo metu dėmesys buvo skiriamas muzikiniam raštui, dainavimui ir kvėpavimo technikai tobulinti. Antrojo užsiėmimo metu stovyklautojai mokėsi naujų kūrinių, ypač religinių. Buvo numatyta išmokyti kompoz. A. Remėsos "Mišios vaikams" (lietuviškas tekstas) ir L. Abariaus "Mišios Dievo Motinos garbei" (lotyniškas tekstas). Rezultatai buvo geri, nes stovyklos metu vaikai išmoko ar bent su-

sipažino su visomis Mišių dalimis ir naują sezoną pradėjo giedotinėmis Mišiomis.

Dainavimo stovyklos programa buvo praturtinta balso specialistės Jane Loewen apsilankymu. J. Loewen yra žinoma daugeliui Toronto dainuojančių vaikų kaip balso lavinimo specialistė, privačių dainavimo pamokų mokytoja, profesionali dainininkė. Ji yra dirbusi su D. Rao, L. Adams, L. Dolloff ir kitais žinomais chorinio dainavimo profesionalais. J. Loewen vadovavo bendrai dainavimo pamokėlei, o vėliau kiekvienam dainininkui paskyrė privačią 10 minučių dainavimo pamoką. Vaikams tai atrodė kaip savotiškas egzaminas, nes kiekvienas stengėsi pasirodyti kaip gali geriau, bandydami atsiminti visas išmokus dainavimo taisykles. Po trumpos pamokėlės specialistė kiekvienam vaikui paaiškino ką ji/jis daro gerai ir kam reiktų skirti daugiau dėmesio.

Besilankant Lietuvoje 1997 m. vasarą. Torontietė Judita Čuplinskienė pokalbį su kleb. kun. Juozu Gumausku. Nuotr. E. Čuplinsko

SKAITYTOJAI PASISAKO

IŠEIVIO DARBAI GIMTINĖJE

Atidžiai domiuosi tautiečių iš-eivių nuomone apie Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimo eigą, skaičiuodama mūsų spaudą, o kai kada ir Jūsų laikraštį, bei klausydama radijo iš užjūrio ar "Laisvos Europos balso" laidų Lietuvai.

Maloniai nuteikė JAV LB pirmininkės Reginos Narušienės patikimas, kad politinė užjūrio lietuvių veikla nesibaigė, ji tik keisis, kaip ir keičiasi gyvenimas Lietuvoje, bet ji bus: "Gal visuomet reikės budėti... ir padėti". Tai skaitė me R. Varanausko perteiktame pokalbyje "Lietuvos aide" iš PLB seimo Vilniuje.

Tačiau mums patiems - Lietuvos žmonėms reiktų prisipažinti, kad čia - Lietuvoje - mūsų pačių budėjimo, budrumo jausmas yra iki šiol arba užliūliuotas to 50 metų sovietinio letargo, arba priešingai, iškreiptas: kaip nuo pasaito nutukę lekia jaunesnėji ir svečias šalis, nesuvokdami, kad pirmiausia reikia susitvarkyti savuos namuos, lyg užmiršę seną tiesą - "visur gerai, namie - geriausia".

Taigi itin svarbūs yra išeivių tautiečių sugrįžimai į gimtines, ypač tokie, kurie sugeba atlikti gimtinės meilės ir globos misiją. Tokį, sakčiau, išeivių visuomeninio ambasadoriaus pavyzdį parodė Vytautas Pačkauskas iš Toronto.

Su p. Vytautu teko susipažinti 1989 m. pavasarį Vasagoje. Vytauto sodyba - aplinka saukė šaukė apie Tėvynės ilgęsi. Būdamas menininkas, šeimininkas į Kanados medį įkvėpė lietuviškumo dvasią. Tuomet dar nebuvo aiškus Lietuvos kaip valstybės likimas, tad tokia lietuviška sodyba Kanados lietuviams, manau, buvo kaip Lietuvos viensėdžio sala - muziejus.

Šią vasarą mūsų bute Kaune suskambo telefonas, pagal signalą "iš užsienio": V. Pačkauskas vėl pakvietė aplankyti savo sodybą, tačiau

Visos stovyklos laikas pralėkė labai greitai ir įdomiai. Dainavimo pamokėles keitė sporto užsiėmimai. Kaip ir prėjusiais metais, taip ir šiemet sporto programą sudarė ir jai vadovavo Jonas Baliūnas ir Darius Narušis. Abu jaunuoliai labai nuširdžiai ir kūrybingai atliko savo pareigas. Kiekvieną dieną jie ateidavo būdami ne tik pilni energijos ir puikių nuotaikos, bet ir pritaikydami žaidimus pagal vaikų amžių, esamą aplinką ir turimą sporto inventorių. Keista, nuo dainavimo vaikai "pavargdavo", o nuo sporto - niekada!

Stovyklos programos metu buvo skiriamas laikas ir meno darbams. Vadovavo V. Henderson, A. Šimonėlienė, I. Pečiulienė, R. Stravinskienė ir Mykolas Rovas, kuris trumpai dalyvavo ir plaukimo programoje. Kiekvienos dienos pabaigoje visi stovyklautojai sėdavo į kun. Vyto Volerto vairuojamą Anapilio autobusą ir važiuodavo į maudyklą. Jos darbuotojai iš toli girdėdavo vaikus atvažiuojant, nes autobuse skambėdavo dainos, išmuktos ne tik "Angeliukų" dainavimo stovykloje, bet ir visose vasaros metu dalyvautose stovyklose. Labai nuširdžiai ir tėviškai prie plaukimo programos prisidėjo J. Rovas (mūsų ilgamečio dainininko Mato senelis), kuris atvažiuodavo kiekvieną dieną ir padėdavo berniukams persirengimo kambariuose ir maudykloje.

Stovyklos programa baigėsi 4 v.p.p. Paskutinę stovyklos dieną, penktadienį, vaikams buvo suruošti iškilmingi pietūs, vaišintasi "Pizza", vaisiais, sausainiais, įteikti stovyklos dalyvio pažymėjimai.

Vaikų dainavimo stovyklos svarbą labai įvertino parapijos klebonas prelatas J. Staškevičius. Jis, skatindamas tęsti šį darbą, pažadėjo užmokėti visas stovyklos išlaidas, tačiau vaikų choro tėvų komitetas nutarė rinkti mažą registracijos mokesčių iš kiekvieno dalyvio. Vaikai turėdavo atsinešti savo pietus, bet dienos metu jiems buvo parūpinta gaivinantys gėrimai, užkandėliai, vaisiai. Likusieji pinigai buvo panaudoti gaidų dauginimo, meno darbų, maudyklos ir kitoms išlaidoms padengti.

Kaip ir praėjusiais, taip ir šiais metais stovykla buvo labai sėkminga. Viskas vyko sklandžiai ir kūrybingai, pasiekta puikių rezultatų. Nors ši stovykla buvo reklamuota plačiai Toronto lietuvių visuomenei, tačiau, joje dalyvavo tik Lietuvos kankinių vardo parapijos vaikai, o tiksliau "Angeliukų" choro nariai. Labai džiugu, kad šių vaikų šeimos tėvai ugdo vieną iš nuostabiausių žmogaus tobulėjimo vertybių - muziką.

Visą stovyklos programą suorganizavo Ramunė Stravinskienė, administratorė, ir Nijolė Benotienė - programos koordinatore. Jų abiejų paskirtas laikas, rūpestis ir darbas buvo geranoriškos aukos. Dalyvė

PARDUODAMAS HIGH PARK
rajone 2½ aukšto, 8 kambarių namas už \$215,000. Platesnę informaciją Jums suteiks

Gintautas Tumosa

TEL. 416 769-1616

Nemokamas namų įvertinimas

RE/MAX

West Realty Inc., REALTOR®
1678 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A9

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.

20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomas masazas ("Craniosacral Therapy")

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masażą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

Telefonas

2373 Bloor Street West

416 763-5677

(Prie Jane St.)

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

2 Jane Street, Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. 416 762-7393

Fax 416 762-0231

CMD INSURANCE SERVICES INC.

Dėl visų rūšių draudimų Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilio ir namų draudos reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilio ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį - dėl visų komercinių draudimų. 1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8

Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406

FAX 905 624-8238

CMD Insurance Services Inc.

Nekilnojamo turto įkainojimas - mortgicijų, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334

DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Tel. 416 233-3334

DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS - telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Paceviciene - telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

KESTAS

Sukursiu gražų paminklą

pagal jūsų pageidavimus

Dailininkas Kęstutis Keparutis

Tel. FAX 905 540-1705

238 Emerald Street North,

Hamilton, Ontario L8L 5K8

TORONTONT

Anapilio žinios

– Praėjusį sekmadienį, rugsėjo 28, gražiai praėjo parapijos šventė. Iškilmingose pamaldose bei vaišėse buvo daug dalyvių. Paminėta prel. dr. Prano Gaidos 60 m. kunigystės sukaktis ir klebono į prelatus pakėlimas.

– Ateinantį sekmadienį Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje jau bus pereita prie žieminės pamaldų tvarkos: Mišios spalio 5, sekmadienį, bus laikomos 2 v.p.p.

– Spalio 3 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną 7 v.v. bus Mišios, o po Mišių – Šventoji valanda prie išstatyto švenčiausiojo.

– Besiruošiant 2000 m. krikščionybės sukaktį, ateinantieji metai Šv. Tėvo yra paskelbti Šv. Dvasios metais. Ta proga Toronto arkivyskupas nori, kad Sutvirtinimo sakramentas būtų teikiamas kiekvienoje parapijoje per Sekmines. Tad ir mūsų parapijoje Sutvirtinimo sakramento teikimas numatytas ateinančiais metais gegužės 31, Sekminių dieną. Todėl prašome tėvelius kuo greičiau registruoti savo vaikučius Sutvirtinimo sakramento pamokoms, kurias praves G. Kurpis. Registruoti galima priėjus Pirmąją Komuniją, kurie ateinančiais metais bus ne jaunesni kaip 12 m. amžiaus. Registruotis galima iki spalio 26, sekmadienio, parapijoje tel. (905) 277-1270.

– Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje garsiausias ir elektrą naujai sutvarkė Bronius Jacka. Jam nuoširdi padėka.

– Mišios spalio 5, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Juozą ir Oną Balilūnų, 11 v.r. už parapiją. Wasagoje 2 v.p.p. už Vincą Ignatavičių.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, rugsėjo 28, popietėje dalyvavo 189 asmenys. Svečių knygoje pasirašė D. Banionienė ir A. Banionis iš Kauno, S. Dalius iš Hamiltono, Pr. Berneckas iš Vankuverio, St. Gamaliauskas iš Port Elgin, K. Arlauskienė ir A. Olis iš Floridos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narys P. Sturmas.

– Padėkos šventės pietūs bus spalio 5 d. LN popietės metu. Kviečiame visus dalyvauti.

– LN valdybos posėdis – spalio 2, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Spalio 1, trečiadienį, 1 v.p.p. seklyčioje šaukiamas LN ligonių lankytojų susirinkimas. Prašome dalyvauti visus ligonių lankymo komiteto narius.

– Spalio 5, sekmadienį, 1 v.p.p. įvyks LN vyrų būrelio susirinkimas. Negalintieji dalyvauti prašomi pranešti T. Stanuliiui tel. 416 769-1616.

– LN tradicinis pobūvis įvyks spalio 25, šeštadienį, Karaliaus Mindaugo menėje. Šokiams gros Vaclovas ir Valdas. Programą atliks Toronto vyrų choras "Aras".

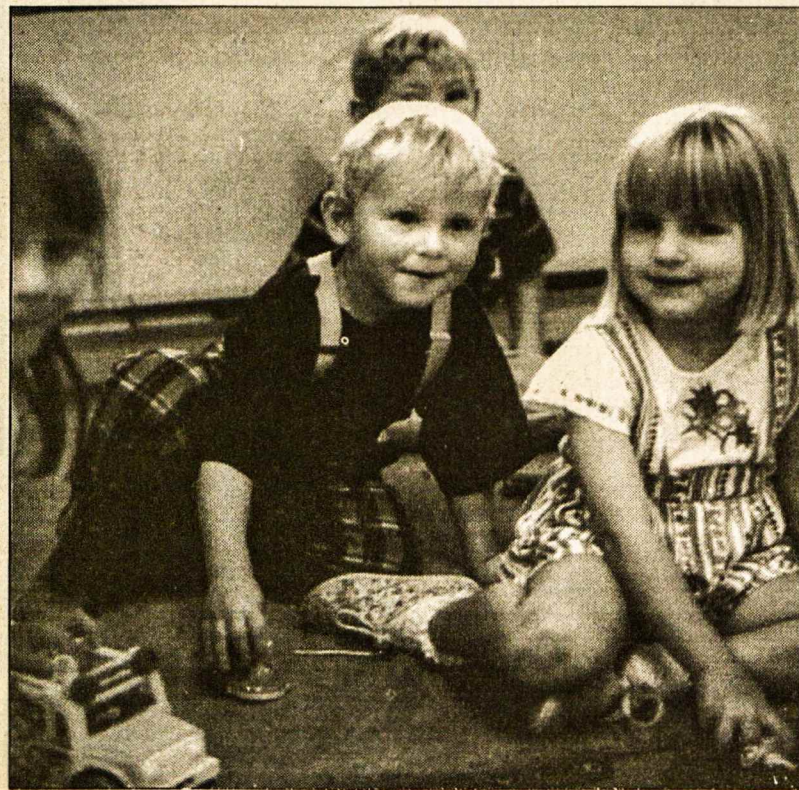
– Aukos slaugos namams primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siūsti tiesiog: Labdaros fondas, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Anapilio kulturo vėjai aukso: \$100 – Bubulio šeima (a.a. Stasio Bubulio mirties metinių proga).

"Angeliukų" chorui aukos: \$10 – J. Vitkunienė, B. Z. Tumosa (J. Markevičiaus atminimui).

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukos: \$100 – O. Balsienė (a.a. Juozo Balsio mirties metinių proga).

Išvijos lietuvių klierikų studijos Romoje aukos: \$1,000 – Staškevičių šeima.

Smagu žaisti Anapilio lietuvių vaikų darželyje Ntr. G. Paulionienės

Prisikėlimo parapijos žinios

– Prisikėlimo parapija sveikina Lietuvos kankinių parapiją jos metinės šventės proga. Taip pat sveikinimai prel. P. Gaidai, švenčiančiam 60 metų kunigystės sukaktį, ir prel. J. Staškui jo pakėlimo į prelatus proga.

– Praeitą sekmadienį, rugsėjo 28, 10.15 v.r. Mišiomis Toronto "Šatrijos" ir "Rambynų" turtai pradėjo savo veiklos naują sezoną, organizuotai dalyvaudami Mišiose. Per Mišias giedojimui vadovavo Arūnas Radtkė.

– Šis penktadienis, spalio 3, yra mėnesio pirmasis. Pirmasis mėnesio penktadieniai vyksta Šv. valanda 7 v.v., Mišios 7.30 v.v. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus.

– Pirmą mėnesio šeštadienį, spalio 4, Gyvyto rožinio draugija renkasi rožinio kalbėjimui 10.30 v.r., Mišiomis 11 v.r.

– Pakrikštyta Livija-Gabrielė, Ramūnė (Pleinytės) ir Arūno Čygu dukrelė.

– Santuokos sakramentą priėmė Paulius Sukauskas ir Kristina Šimkutė, Edmundas Urniežius ir Aurelija Janušauskaitė.

– Mūsų mirusieji: rugsėjo 29 d. palaidota a.a. Marija Raškauskienė, 84 m. Paliko sūnų Justiną su šeima Kanadoje ir dvi seseris Lietuvoje. Rugsėjo 30 d. palaidotas a.a. Petras Derliūnas, 87 m. Lietuvoje paliko seserį su šeima.

– Vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas vyks parapijos salėse spalio 1-2 d. Prašom daiktus atvežti į salę. Kas gali padėti, prašomi paskambinti Z. Stravinskienei 604-4729.

– Šv. Pranciškaus šventė švenčiama spalio 4 d. Ta proga Trečiojo ordino nariai šį sekmadienį organizuoti su vėliava dalyvaus 10.15 v.r. Mišiose. Po Mišių visus pavaišins kava parapijos salėje.

– Mišios spalio 5, sekmadienį: 8.15 v.r. už a.a. prel. Praną Vaserį; 9.15 v.r. už a.a. Dervinį ir Juškevičių šeimų mirusius; 10.15 v.r. už a.a. Mariją Valiulienę, a.a. Danutę Brazių, a.a. Tamošaitių šeimų mirusius ir už a.a. Kostas Čepaitį – 1 metinės; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

A. a. Eugenijos Valavičiūnės atminimui, užjaudama seserį L. Vitienę, šeimą ir gimines, Elena Rugienienė aukos \$20 Sibiro tremtinių grįžimo fondui.

Elena Bernotienė, Montreal, Que., atsiuntė auką \$300 tremtinių grįžimo fondui. Nuoširdi padėka visiems.

KLKM dr.-jos centro valdyba

Kauno arkivyskupijos vaikų dienos centrų aukos: \$100 – V. Kazlauskas; \$50 – dr. A. A. Valadkos.

Dr. Audrius Stundžia, fizikas, kurį laiką dirbęs atominių branduolių tyrinėjimų srityje Fermi laboratorijose, netoli Čikagos, šiuo metu dirba mokslinių bendradarbių Šv. Mykolo ligoninės kardiologijos skyriuje ir dar vienoje privačioje firmoje Toronto. Jis yra visuomenės bei skautų veikėjo Bronio ir Marijos (Borkertaitės) sūnus, baigęs Maironio mokyklą, aukštesniosios lituanistikos kursų, buvęs jaunučių ateitininkų ir jūros skautų vadovu.

Š. m. rugpjūčio 23 d. jis susituokė su Phin Chai, ekonomiste, gimusia Malajose, studijavusia Australijos Perth ir Kanberos universitetuose, dirbusia valdžios įstaigose.

Poeto Henriko Nagio mirties metinių

MINĖJIMAS - LITERATŪROS VAKARAS

1997 m. spalio 19, sekmadienį, 5 val. p.p.

Anapilyje, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.

PROGRAMA

* "IN MEMORIAM"

* Paskaita – dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė

* Garsajuostės/knygelės "Poetas H. Nagys kalba" pristatymas

* Skaitiniai iš poeto H. Nagio knygų su muzikiniais įtarpais

* Paskutiniai eilėraščių – Birutė Nagienė

Programoje: smuikininė A. Šarpytė, pianistė L. Kanovičienė, skaitovai: R. Sakalaitė-Jonaitienė, R. Lukoševičiūtė-Kurienė, V. Piečaitis

* Vakaronės metu vyks H. Nagio kūrybos ir nuotraukų paroda

lėjimas \$10

KLB Toronto apylinkė

Dr. Alfonsas Eidintas, buvęs ambasadorius Vašingtone, nuo 1997 m. rugsėjo 22 d. pradėjo darbą Otavoje kaip Lietuvos ambasadorius Kanadai ir Meksikai. J. Paslauskas vykdys ambasados patarėjo pareigas.

Amb. inf.

Kanados lietuvių muziejus, Anapilyje, vyksta nauja fotografijų paroda: Liaudies dailininkų kryžiai ir koplytėlės, fotografuoti Lietuvoje 1901-1921 metais, kai jie dar stovėjo senose sodybose. Visi kviečiami apsilankyti.

Toronto lietuvių pensininkų klubas visus kviečia į "Vilniaus" rūmus (trečią aukštą), kuriuose spalio 3, penktadienį, 12.30 v.p.p. įvyks klubo veiklos minėjimas. Koncertuos muz. L. Turūtaitės vadovaujamas choras "Daina", bus šilti pietūs su vynu. Bilietai gaunami pas T. Kobelskienę 760-8003 arba A. Duobienę 769-7550.

"Vilniaus" rūmų mezgimo ratelis, pradėdamas naują sezoną, rugsėjo 22 d. surengė "balandėlių" pietus. Kalbėjo 92 metų amžiaus ratelio narė Marija Railienė apie dantų priežiūrą. Iš savo patirties pateikė gerų patarimų. O. Juodišienė paskaitė humoreskos. Dalyvavo daugiau kaip 30 vietinių ir kitų. P. N.

Kanados lietuvių bendruomenės Stasys Kacinskis iš Hamiltono, Ont., paaukojo \$300.

Uždaroma gimnazija?

"Tėviškės žiburių" bendradarbių iš Vokietijos (K.B.) pranešimu, sunki Vokietijos ekonominė būklė – daugiau kaip 4 milijonai bedarbių, pensininkų didėjimas, pajamų mokesčių problemos – privertė vyriausybę sumažinti arba visiškai nutraukti finansinę paramą svetimačių įstaigoms, jų tarpe ir lietuvių Vasario 16 gimnazijai. Į Vokietiją tuo reikalu buvo atvykęs Lietuvos ministras pirmininkas G. Vagnorius. Pastarasis tikisi Bonoje surasti "modus vivendi", gal Lietuvai daugiau remiant Lietuvos vokiečių įstaigas?

PARDUODU tautinius drabužius, 10-11 nr., austas A. Tamošaitienės. Skambinti tel. 416 761-0095.

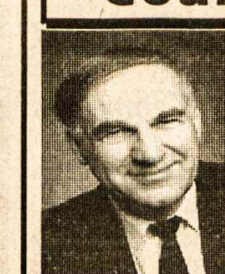
NAMO ATNAUJINIMAS – GERIAUSIAS INVESTAVIMAS. Nauja lietuviška firma "Interiors by Ekarte, Inc." siūlo jums sąžiningai ir greitai patarnavimą. Atlikame įvairius namų vidaus ir išorės remonto bei dekoravimo darbus. Nekomamai įkainuosime, patarsime. Skambinti bet kuriuo metu Zenonui tel. 905 337-0452 arba 905 301-7513.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausių statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekus, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusauniname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

• Jei tau rūpi Lietuva, turi rūpėti ir lietuviška spauda

Countrywide WESTIDE REALTY INC.

Prieš perkant ar parduodant namą prašau kreiptis į mane. Sąžiningai ir nuoširdžiai patarnausiu ir naudosis INTERNET sistemoje pagal jūsų pageldivimą.
Kęstutis (Ken) Raudys
416 239-8881 24 val. pager
4214 Dundas Street West, Suite 106, Toronto, Ontario M8X 1Y6
FAX 416 239-6228 Namų: 416 231-2367
Home page: www.realestate.ca/toronto/kraudys
E-mail: kraudys@direct.com

LIETUVIŲ DIENOS KLIVLANDE

rengiamos spalio 10-11-12 d.d. Iš Lietuvos atvyksta Šiaulių universiteto ansamblis "Saulė". Renginio programoje: spalio 10, penktadienį, 7 v.v. Lietuvių Namuose susipažinimo vakaras; lėjimas \$5 asmeniui; maistas sušėtinis; ruošia sambūris "Gija"; spalio 11, šeštadienį, 6.30 v.v. DMNP parapijos didžiojoje salėje "Saulės" koncertas; bilietų kainos – \$15, \$10 ir \$7; paaukoję \$100 bus laikomi garbės mecenatais, \$50 – mecenatais, mažiau aukoję – rėmėjais. Rengia ir kviečia JAV LB Klivlando apylinkės valdyba. Dėl bilietų ar aukų kreiptis į izd. V. Šilėną, tel. 216 531-8207. Bilietai bus parduodami ir prie lėjimo. (SKLB.)

Lietuvos kankinių parapijos šventė

Anapilio sodyboje praeitą sekmadienį, rugsėjo 28, švesta triguba šventė: Lietuvos kankinių metinė, prel. dr. Pr. Gaidos m. kunigystės ir Lietuvos kankinių parapijos klebono pakėlimo į prelatus. Šventė pradėta Lietuvos kankinių šventovėje Mišiomis su muzikiniu įvadu, kurį atliko smuikininė A. Šarpytė bei solistai S. Žiemelytė ir R. Paulionis duetu. Po to pasirodė procesija su vėliavomis, kurias nešė šauliai, skautai ir tautiniai drabužiais pasipuošusios katalikių moterų dr.-jos narės. Gražiai giedojo parapijos choras, vad. muz. J. Govėdo. Mišias koncelebravo klebonas prel. J. Staškus su kunigais A. Simanavičiumi, OFM, K. Kaknevičiumi, E. Putrimu, K. Butkumi, OFM, J. Liauba, OFM, E. Jurgučiu, OFM, ir V. Völertu. Skaitinius skaitė Rūta Tumosaitė ir L. Narušis, aukų atnešimą aiškino V. Valiulienė. Pamoksle klebonas ryškino kančios prasmę, palietė Lietuvos kankinius. Pamaldos baigtos Visų Šventųjų litanija, švenčiausiojo pagarbimui ir gausiai susirinkusių tikinčiųjų palaiminimui.

Antroji šventės dalis vyko didžiojoje Anapilio salėje. Kunigams atlydėjus prelato drabužiais pasipuošusį kleboną, sutikus jį nuoširdžiais plojimais, vakarą pradėjo Anapilio parapijos tarybos pirm. J. Karasiejus, pakviesdamas prel. dr. Pr. Gaidą invokacijai. Sekė B. Stanulienės ir taltininkų paruošta šilta vakarienė su vynu, kava ir skanėtais. Visiems pasisotinus ir pasišnekučius, linkėdami sveikatos ir sėkmės abu prelatus sveikino: Lietuvos gen. garbės konsulas H. Lapas, Prisikėlimo parapijos ir vysk. P. Baltakis, OFM, vardu kun. E. Jurgutis, OFM, ev. kun. A. Žilinskas, Kanados lietuvių katalikų centro pirm. J. Andrusis, Kanados lietuvių katalikų moterų centro valdybos pirm. A. Sungailienė, Kanados katalikų kultūros dr.-jos "Žiburiai" pirm. R. Sakalaitė-Jonaitienė, KLB krašto valdybos pirmininko vardu R. Žilinskas.

IEŠKOME auklės 6 mėnesių mergytę Jane ir Bloor rajone. Skambinti tel. 416 760-8693.

IŠNUOMOJAMAS 3 aukštė butas ramiam ir nerūkančiam asmeniui. Prašome skambinti 416 536-4968.

GYDYTOJO ŠEIMA ieško gerų kančios pagalbinių, kuri gyventų kartu ir padėtų namų ruošoje 6 dienas per savaitę. Geras atlyginimas. Tel. 905 886-4473.

• Jei tau rūpi Lietuva, turi rūpėti ir lietuviška spauda

MONTREALQUE

Montrealio lituanistinės mokyklos mokytojai ir mokinių tėvai rugsėjo 21 d. buvo susirinkę aptarti ateinančius mokslo metus. Buvo siūlyta mokyklą perkelti iš šeštadienio į sekmadienį, bet viskas palikta taip, kaip buvo ir seniau.

Petras Adamonis, vienintelis oficialus Montrealio atstovas, šią vasarą dalyvavo Pasaulio lietuvių bendruomenės seime Lietuvoje. Jis buvo išrinktas į PLB revizijos komisiją.

Montrealio šauliai šaukia bendrą susirinkimą spalio 5 d., 12 val. Aušros Vartų parapijos salėje.

KLK moterų dr.-jos susirinkimas įvyks spalio 19 d. po 11 val. Mišių Seselių namuose.

Kun. Juozas Aranauskas, SJ, rugsėjo 20 d. pakrikštijo Gintos (Jurkutės) ir Aro Piečiūčių dukrelę Renatos-Liepos vardais bei Živilės (Jurkutės) ir Dave Blayne dukrelę Dainavos-Christine vardais. Pirmosios mergaitės krikšto tėvais buvo Rasa Jurkutė ir Juozas Piečaitis, jn., antrosios – Rima (Jurkutė) ir Rimas Piečičiai. Vaišės vyko Marjytės ir Rimo Jurkų namuose.

"Lito" nepaprastas susirinkimas įvyko rugsėjo 23 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Susirinkimui teko patvirtinti statuto pakeitimą, liečiantį kredito komisijos panaikinimą pagal 1996 m. gruodžio mėnesį Kvebeko valdžios patvirtintą "Savings and Credit Union Act" pakeitimą. Po vedėjo Br. Bulotos ir vedėjo pavaduotojos K. Piečaitienės išsamaus paaiškinimo visi susirinkusieji tam pakeitimui pritarė.

Lietuviškas radijo pusvalandis nuo rugsėjo 30 d. gauna naują bangą – 1280 AM. Pagal vedėją Liudą Stankevičienę dabar programa bus girdima daug toliau, galbūt sieks ir Otavą. Tolimesni radijo klausytojai, girdėję lietuvišką programą, turėtų apie tai pranešti Liudai tel. 514 669-8834. Lietuviškas pusvalandis transliuojamas antradieniais 11.30 val. vakare. B.S.

A. a. Kazimieras Rašytinis, 78 m., mirė 1997 m. rugpjūčio 29 d. Palaidotas iš Šv. Kazimiero parapijos šventovės Montrealio Notre Dame des Neiges kapinėse.

Velionis keletą terminų buvo Šv. Kazimiero parapijos komitete ir jo pirmininku. Būdamas komiteto daug pasidarbo parapijos geroje, daug kas yra jo padaryta mūsų šventovės viduje.

Laidotuvių namuose, po Rožinio, klebonas kun. dr. F. Jucevičius apibūdino jo asmenybę. Pamaldose giedojo sol. A. Keblys. Dalyvavo daug parapijiečių.

Jo sūnus Juozas prie karsto kalbėjo: "Mano tėvelis buvo geras žmogus, rūpestingas savo vaikams, giliai mylėjo savo vaikaičius. Jis buvo tylus žmogus, mielai dirbo ne gu kalbėjo. Buvo pilnas meilės ir dosnumo. Kai buvo dar jaunas, išmoko medžio darbus – turėjo Dievo duotą dovaną, galėjo viską padaryti nuo baldų iki namų. Daug gražių darbų yra padaręs mano namuose, brolio, draugų, giminių ir savo paties. Taip pat ir šioje parapijoje daug metų dirbo komitete, o šioje šventovėje mes galime matyti jo atliktus darbus. Ačiū, Tėti. Dėkoju savo ir brolio vardu už viską... Tu mus visus palietei savo meile ir darbais. Mes Tave laikysime savo širdyse, niekadaus neužmiršime". K. A.

Vilniuje leidžiamas savaitraštis "Apžvalga" 1997 m. 36 nr. išspausdino Alfredo Guščiaus straipsnį apie buvusį montrealietį Juozą Šiaučulį, 1996 m. apsigyvenusį Vilniaus priemiestyje Lazdynuose. Straipsnyje J. Šiaučulis pasakoja apie savo praeitį – pasitraukimą iš Lietuvos 1944 m., gyvenimą Išeivijoje, ypač Montrealyje, ten atliktus darbus visuomeninėje veikloje, meno ir literatūros srityje. Lietuvoje esąs išleides atsiminimų knygą "Veidu į šiaurę" (I dalį). Dabar rašas antrą jos dalį ir rengias antrą poezijos knygą "Beržai – mano broliai". Prie straipsnio pridėta J. Šiaučulio nuotrauka, kurioje matyti ir dalis jo tautodailės darbų. Inf.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobilai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONYTE, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nelpareigoja apsidrausti.

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neličiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menai ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMĖME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalynių bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priemonės kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

IŠNUOMOJAMAS dviejų miegamųjų butas daugiabučiam pastate "Estorada", 228 Galloway Road, Scarborough, Ont. Graži upelio dauba, susijungianti su sklypu, patogus susisiekimas ir apsipirkimas, patrauklus 5 aukštų geros kokybės 60 butų pastatas, dviejų erdvių miegamųjų butas, privatus balkonas, požeminė autoaikštė, šaldytuvai, virimo krosnis. Skambinti: 416 287-0025 8 v.r. – 3 v.p.p. nuo pirmadienio iki penktadienio.

STATYBOS ir namų remonto darbus: dailidės, mūrinių, vonių įrengimo (plytelės), vidaus sienų, stogų dengimo ir dažymo atlieka Vitas tel. 416 767-7252.

CLEAN FOREVER. Valome kilmis, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo metu tel. 416 503-1687.

CANDLELIGHT CATERING Gamina maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms ir pusrūpiams. Parūpinam gėles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienė.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių Namus)

Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšai (contact lenses).